

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem bocsátható!

XL. évfolyam

215 szám.

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

Péntek

1934. évi szeptember 21

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 5b—58. Telefonszámok kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK BALÁZSFALVÁT!

Más bánásmódot!

Napról-napra kiáltunk, tiltakozunk és verekszünk a gyilkos sovíniszta hullám ellen, amely most tekintet és kimélet nélkül győztri az erdélyi magyarságot. Legutóbb Hegedüs Nándor tiltakozó írását közzeltük, most az alábbi írást hozzuk. Ezt a hozzáállást olyan valaki írta, aki nem szerepel a közéleti porondon, akinek nincsenek egyéni ambíciói, de véleménye van arról, hogy miképpen kellene a magyarság sorsát irányítani. Szó szerint és változtatás nélkül adjuk:

Arról már talán nagyon is késő reális terveket szőni (hiszen az irrealitás gőze feloldotta a lehetőségeket), hogy Erdély, Jugoszlávia és Szlovénia magyarsága együtt sajátos szellemiségű külön magyar néptestté alakulhatna. Ugy vagyunk magyar szomszédainkkal, hogy se arról, se cselekedetektől nem igen ismerjük őket, be kell vallanunk, hogy gazdasági, politikai, társadalmi életük még csak a sejtés által sem emlegetett homályban áll előttünk, szinte kevesebbet tudunk róluk, mint a mandarinokról vagy a sztratoszféra-repülőről. Földönvaló legközelebbi testvéreinkről — akár magyar és akár nem, most már igen mindegy — úgy elszigetelődöttünk, hogy tökéletesen elzárkózottak, talán nem is lehet. Kulturális értékeink még csak a keserű emlékekre, a határvonalak fölött, meg is kritizáljuk azokat, de hogy milyen körülmények között jöttek létre, arról alig van fogalmunk. Még ha három egymással ellentétben álló országban élő magyar kisebbségről lenne szó, talán az egész folyamat könnyebben lenne magyarázható, ám három szövetséges ország magyarjai miért lettek ennyire idegenek, ez a legkülönösebb körülmények egyike. Pedig ez az összefogás nagy hivatottsággal állhatott volna különböző nyomások ellensúlyozására.

Magyar szempontból föltétlenül meg kell állítani az elszigetelődést, véget kell vetni a sziget-politikának. Az összmagyarság kulturális egységét, szellemiségének harmóniáját nem bontja meg, ha az itteni magyarság sziget helyett svájci mintára építi be magát az államtörvények közé. Svájcban a németek, olaszok és franciák szerves viszonyban élnek egymással, külön nemzeti kulturájuk teljes integrációja mellett. A három néptest egymást erősíti és ezáltal önmagát is. A magyar sziget, ha nem építi fel minden irányban a szerves kapcsolatokat, önmagát sorvasztja el az új államközösségben, miután a többi magyar kisebbséggel sincs összefüggése. A beolvadás ellen pedig nem az elszigetelődés véd, ellenkezőleg, éppen ez sorvaszt és megkönnyíti a további letévedéseket. A kérdés tehát, amely hovatovább sorskérdés lesz: elszigetelődés vagy elválciasodás? A svájci mintára kiépített magyar néptestnek az első feltétele az önálló politikai gondolkodás. Ha itt biztosítani akarjuk a megmaradásunkat, akkor az innen kiinduló gondolatokat kell politikai cselekvéseink elé fogunk. Már Magyarország is letér lassanként a kalandos barátkozásokról. És hogy a romániai magyarság a szigetmirevséget minden oldalon feloldja, teljesen el kell fordulnia a feudális és monarchista kísértésektől. A magyarság itt igazán az emberi szabadság előőrsé lehet, hiszen elsősorban a maga érdekében verekszik érte. Ezek az elválciasodás kezdő lépései az egyik részről. A románság részéről ehhez azzal kellene hozzájárulni, hogy az igazságos megoldásig napirenden tartják a romániai magyar kérdést és gyakorlatilag teszik a teljes egyenjogúsítást. A létesítendő közös kulturális és gazdasági intézményeken kívül a találkozásra és megbeszélésre a legalkalmasabb terep a szaporodó magyar iskola és a magyarok számára adott hivatali és egyéb munkalehetőség lenne, hogy a magyarság itthon érezhesse magát ebben az országban és a szigetletből kilépve, odaállhasson a közös alkotó munkához.

A mostani bánásmódtól, hogyan remélik ezt. Szaporodó magyar iskolák helyett elnémitott iskolák. Egyenjogúság helyett nyelvvizsga-fosta.

250 millió lejjel fizette tul az állam a Skoda-rendelést

650 kisbank fölött a Banca Națională megkongatta a halálharangot

1500 törvénytelenül kinevezett tisztviselőt találtak a C. F. R.-nél és a postánál

Bukarest, szeptember 20.

A tegnapi minisztertanácsban hozott határozat értelmében szerdán délután 5 órakor újabb minisztertanács kezdődött, amelyen a kormány tagjai folytatták az egyes minisztériumok által beterjesztett és a tisztviselők helyzetére vonatkozó jelentések átvizsgálását. Kommunikációt előreláthatólag csak a késő éjszakai órákban adnak ki.

A közlekedési és közmunkaügyi minisztériumban működő felülvizsgáló-bizottság megállapította, hogy

a CFR és a posta tisztviselői közül 1500-at törvénytelenül neveztek ki. 685 még kiskorú volt, amikor állásba juttatták.

1100 KÖZÜL CSAK 450 KISBANK SZÁMITHAT A JEGYBANK TÁMOGATÁSÁRA

A Banca Naționalăban üléselő pénzügyi főtanács ma befejezte munkáját. Úgy döntöttek, hogy október 7-ig a nagy-, kis- és középbankok nyilatkozatot kötelesek tenni vagyoni állapotukról. A tanács

utasítására a jegybank a jövőben csak a vagyoniilag egészséges, aktív pénzintézeteket fogja támogatni.

A megejtett revízió alkalmával kint, hogy 1100 kisbank közül csak 450 életképes és így a Banca Naționalănak csak ezeket lesz módjában megfelelő hitellel ellátni.

A hitelet megerősítése érdekében a Nemzeti Bank a kisbankok összevonását fogja szorgalmazni az új banktörvény és a pénzügyi főtanács utasításai értelmében.

„Maniut ma Erdély közvéleményének láthatatlan gárdája védi”

Pop Ghita volt alminiszter ma az Adeveru-ban hosszasan foglalkozik a Maniugárdák feloszlásával. Megállapítja, hogy a gárda tagjait elsősorban a párt volt elnökének ismert eszméi tömörítették Maniuköré. A gárdák megalakulását természetesen azok a hírek is sürgették, amelyek szerint Maniura különböző veszélyek leselkedtek. Természetes, hogy Erdélyben ezek a szóbeszédnek szokatlanul erős visszahatást váltottak ki.

— Erdély történelme — írja Pop Ghita — nem ismeri a politikai gyilkosságot. Politikai ellenfelének eltávolítása érdekében soha senki nem folyamodott fegy-

verhez, vagy más erőszakos eszközökhöz.

Erdélyi ember nem képes ilyen aljasságokra.

A volt alminiszter szerint a Maniugárdák azáltal, hogy alávetették magukat a pártvezetőség döntésének, még inkább megerősítették Mihaiche és Maniut tekintélyét. Egyben hozzájárultak a párt egységének megerősítéséhez, de ugyanakkor elvárják, hogy Maniut eszméi diadalmaskodjanak minden vonalon. Maniut ma Erdély közvéleményének láthatatlan gárdája védi.

Hogyan kerültek Cihosky birtokába Seletzky feljegyzései?

Már harmadik napja tart Cihosky tábornok kihallgatása. A vizsgálóbizottsági tagok kérdései pergőtűszerűen követik egymást. Alexandrini képviselő bejelenti, hogy a rendelkezésére álló iratokból a következőket állapította meg:

Románia nemcsak hogy drágábban vásárolta meg a Skoda cégtől rendelt hadianyagot, mint Jugoszlávia, de tulfizette a cég ajánlatát is.

Cihosky kétségbe vonja Alexandrini állítását. Nem tartja kizártnak, hogy bizonyos ágyutípusoknál a cég felemelte az árakat, aminek az a magyarázata, hogy előnyös technikai változtatásokat eszközöltek rajtuk.

Az árak tekintetében heves szövegeződik ki Alexandrini és Cihosky között. A volt hadügyminiszter élesen bizonyít-

gatja, hogy Románia Jugoszláviánál előnyösebb szerződést kötött.

Alexandrini: Tábornok ur, tegnap hivatkozott a Skoda-cég 1930-iki ajánlatára. Nincs erről valami írásos bizonyítéka?

(Cihosky néhány papírlapot nyújt át Alexandrininek.)

Alexandrini: Ezek a Seletzky feljegyzései.

Cihosky: Nem. Csak az ő számára készültek.

Alexandrini: Én úgy látom, hogy ez Seletzky saját kézírása. Nem lenne szives felvilágosítani arról bennünket: hogyan jutottak ezek az iratok az ön birtokába?

Cihosky: Kérem, ne tegyenek fel ilyen kérdéseket.

Alexandrini: Az ügyet tisztázni kell, mert bár Seletzky feljegyzéseiről van szó,

furcsának tartom, hogy a házkutatás alkalmával nem találtunk rá...

Junian: Az ön érdeke kívánja, hogy elejét vegye minden rosszindulatú gyanúsítgatásnak és megmondja: miként került birtokába ez az irás?

Cihosky: Nem Seletzkytől kaptam.

Junian: Akadhatnak olyanok, akik ennek ép az ellenkezőjét hiszik...

Alexandrini: A jegyzetekben feltüntetett árak megegyeznek a szerződés árakkal. 1931-ben a hadügyminisztérium által elrendelt vizsgálat megállapítja, hogy

Románia 4 és félszázalékkal tulfizette a rendelt.

Magyarázatot kér a cégtől, mire azt a választ kapja, hogy közben bizonyos ágyutípusokon minőségbeli változtatásokat eszközöltek, melyeknek azonban semmi nyomát nem lehet látni...

„SULYOS SZÁZMILLIÓKAT DOBTUNK KI AZ ABLAKON”

Demetrescu-Braila: Szóval sulyos százmilliókat dobtunk ki az ablakon, anélkül, hogy erre a Skoda-cég a szerződés értelmében igényt tarthatott volna. Egyébként formálisan nem is kérték ezt a többletet.

Cihosky: Az árak felemelése más dolgokra is vonatkozik.

Alexandrini: Ez a 4 és félszázalékos többlet

5 milliárd lejnél 250 millió lejt jelent.

Tehát mi 250 millió lejjel fizettük tul a rendelt.

Cihosky: Ebben a kérdésben bővebb felvilágosítással nem tudok szolgálni. Előbb tanulmányoznom kell az idevonat-

Önborotválkozási fontos!

Egy egész egyszerű módszerrel lényegesen megkönnyítheti a borotválkozást. 2 perccel a szappanozás előtt egy kis Nivea-cremet dörzsöljünk a bőrbe. A hatás meglepő lesz. A borotválkozás könnyű dolga van és játszva siklik a borotvas arcon. Nem érez égést és feszülést a bőrön. Még borotválkozás után sem lesz bőre vörös és felvakart. Vigyázzon, óvja bőrét és tegye kellemessé a borotválkozást Nivea-crem használatával.

BEIERSDORF & CO. S. A. R. L. BRAȘOV, Strada Julliu Maniu 39

Nivea-Creme: dobozokban á Lei 16.—, 34.—, 72.—, tubusokban á Lei 30.—, 45.—

közöiratokat. Az észszerűség azonban azt diktálja...

Junian: Az árak kérdésében nincs helye az észszerűségnek. Itt tények vannak és számok, melyek önmaguktól beszélnek.

Alexandrin: Önnek nem tűnt fel ez az önkényes áremelés, ahogy nekünk már az első pillanatban feltűnt?

Cihosky: Ebben a kérdésben nem tudom elfogadni a képviselő ur elméletét.

Alexandrin: Kérem, olvassa el az írásos dokumentumokat.

Cihosky: Ezekből a feljegyzésekből nem lehet messzemenő következtetéseket levonni.

Junian: Tábornok ur adta át nekünk...

Cihosky: Azért adtam, mert kérték.

A BRASSÓI REPULÓGÉPGYÁR ÜGYE

Millea: Ki vezette a szerződés aláírását megelőző tárgyalásokat.

Cihosky: Sica Popescu tábornok.

Millea: Egyedül?

Cihosky: Nem. Együtt dolgozott Draganescu és Serbu ezredesekkel és Pociu-Valisteanu kapitánnyal. Bizonyítani tudom ezt, bár Draganescu ezredes azt állítja, hogy semmi köze nem volt a Skoda-főle rendeléshez.

Millea: Tett-e ajánlatot a Skoda-cég bizonyos gyárak felállítására?

Cihosky: Egy repülőgép- és egy muni-ciósgyár felállításáról volt szó. Az ajánlatot Madgearu akkori pénzügyminiszterhez küldték be.

Petala tábornok: Amikor a brassói repülőgépgyár csaknem a lelkét adta ki, önként tárgyalásokat folytatnak a Skoda-céggel egy új gyár felállításáról.

Cihosky: Mi felszólítottuk a gyár vezetőjét, hogy teremtsen rendet az üzemen. Figyelmébe ajánlottuk Fabre igazgatónak, hogy ha tovább is szabotál bennünket, egyszerűen becsukjuk a gyárat, mely az államnak évente 45 millió lejbe kerül.

Az ülés éjszaka 12 órakor ért véget. Ma tovább folytatják Cihosky kihallgatását.

Tessék kivágni és eltenni!

10. sz. SZELVÉNY a B. L. szeptemberi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 db szeptemberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934. szeptember havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók **Bu-harestben:** a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizománys-nál (Cosmopolis), Calea Grivitei 10). **Brassóban:** a B. L. kiadóhivatalában **mindenütt máshol:** a helyi bizománys-nál. — Elfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

A tudomány legaktuálisabb rejtélye

Hajsz a tüdővész bacillusok után az embervérben

A Népszövetség tudományos bizottságot küldött ki Bécsbe Löwenstein professzor állításainak megvizsgálására — Az izületi gyulladást, a vitustáncot és az ifjúkori elmezavart a Koch-bacillus okozza?

Bécs, szeptember 20.

A Népszövetség egészségügyi tanácsa tudósokból álló delegációt küldött Bécsbe, hogy a helyszínen tanulmányozzon egy izgató tudományos problémát. Arról a feltűnést keltő bakteriológiai felfedezésről van tulajdonképpen szó, amelyet Löwenstein professzor tett a bécsi szünetintézetben s amely nemcsak a Népszövetség érdeklődését keltette fel, hanem

az egész tudományos világban is óriási szenzációt keltett.

Ha beigazolást nyer Löwenstein professzor megállapítása, a tuberkulózisról szóló eddigi tanokat a fejük tetejére állíthatja a tudomány. Löwenstein tanár szerint — szemben azzal a felfogással, hogy az embervérben csupán az úgynevezett miliaris-tuberkulózisnál fordulhat elő a bacillus —

az ember vérében ezrével keringenek virulens tüdővész bacillusok! Sőt ezek az élő bacillusok ki lehet halászni a vérkeringésből és tovább lehet tenyészteni őket, megfelelő tápszevekből. Az így továbbtenyésztett és embervérből származó bacillusokkal az-

tán beoltott kísérleti állatok megkapták a tüdővést.

A felfedezésben még érdekesebb az, hogy a bacillusokat olyan emberek vérében is kimutatta Löwenstein professzor, akik egyáltalában nem szenvednek tüdővést.

Igy például számos izületi gyulladás, vitustánc és ifjúkori elmezavar esetében a beteg vérében Löwenstein tanár bacillusokat talált. Ez a felfedezés azt jelentené, hogy a bac. jeleit egyáltalában fel nem mutató emberek vérében is fertőzőképes bacillusok élnek és hogy az izületi gyulladásban, vitustáncban és ifjúkori elmezavarban szenvedők betegsége s a vérben lévő bacillusok között okozati összefüggés van. Más szavakkal, fennállhat az a helyzet, hogy az utóbbi három betegséget is a bacillusok okozzák.

A tudományos világban eleinte rendkívül heves vitákat váltott ki Löwenstein állítása, ami nem is csoda, hiszen

az egész bac-tudományt fejtegetésre állította a tanár felfedezése.

A Népszövetség által kiküldött tudományos delegáció Seifert dr. freiburgi bakteriológus ve-

zetésével vizsgálta felül a bécsi eredményeket. Seifert dr. most közölte le a kísérletek eredményét a német orvosok szaklapjában. Eszerint a bizottságnak tényleg sikerült tüdővést és nem tüdővést okozó emberek véréből virulens bacillusokat kivenni és ezeket tovább tenyészteni. Az így tovább tenyésztett bacillusok aztán a kísérleti állatokon tényleges tüdővést idéztek elő.

Az esetek közül többiben találtak bacillust ifjúkori elmezavarban szenvedő egyének vérében is. Megállapították, hogy az ember vérében tömegesen keringhetnek tuberkulózis bacillusok, anélkül, hogy az illetőnél az aktív tüdővész klinikai képe észrevehető lenne.

A legcsodálatosabb a delegáció megfigyelései közül az, hogy különösen azok az emberek gyógyulnak ki gyorsan tuberkulotikus bántalmakból, akiknek vérében nagyobb tömegben fordulnak elő tüdővész bacillusok.

A tudományos bizottság megállapításai az egész világon óriási feltűnést keltettek, mivel nagyrészen igazat adtak Löwenstein professzor szenzációs állításainak.

Gyermekeket kért kölcsön, aztán megbánta és koholt, mesével feljelentést tett a rendőrségen

Kolozsvár, szeptember 20

Kedden délután jelentkezett a kolozsvári központi rendőrségen Kázmér József névű kolozsvári asszony és egy kilenc hónapos gyermeket helyezett a panaszt felfelvő rendőrtiszt asztalára. Tüzetesebb kikérdezése során azt adta elő, hogy a gyermeket kint találta a város szélén, a vasuti sínek mellett. Kétségtelen, hogy a lelkiismeretlen anya megakart gyilkolni gyermekét s ezért helyezte el a vasuti sínek.

A rendőrség a „talált” gyermeket a gyermekmenhely gondozására bízta s aztán nyomozást indított a lelketlen anya kézrekerítésére. A nyomozás gyors eredménnyel járt. Az anya hamarosan előkerült Vormicsek Mária 21 éves asszony személyében, aki nem is tagadta, hogy a gyermek az övé, módfelett csodálkozott azonban, hogy a gyermekmenhelyen találja fel s éppen rendőrségi közvetítéssel. Ő a gyermeket Kázmér Józsefnek adta, aki erősen kérte s fogadkozott, hogy úgy gondját viseli, mintha a sajátja volna. A feljelentő Kázmér Józsefnek erre ismét a rendőrségre hívták, ahol namarosan be is vallotta, hogy Vormicsek Mária igazat mond. A gyermeket valóban ő kérte el, később azonban aggódni kezdett, hogy lére nem fogadja szívesen a dolgot s így a fenti mesét találta ki, hogy megszabaduljon tőle. A vallomás után a rendőrség szabadon engedte Vormicsek Mariát, Kázmér Józsefnek ellen azonban hatóság felrevezetése címén megindította az eljárást.

LEHET-E ÁLLÁST LOPNI?

Különös jogvita vár eldöntésre a marosvásárhelyi tábla előtt

Marosvásárhely, szeptember 20

A jogi csodabogarak mindenkor változatos és gazdag gyűjteményében az az ügy is kiemelkedhetik és kelthet általános érdeklődést, amely ma került a marosvásárhelyi tábla mint fellebbezési bíróság elé.

Ebben az ügyben nincsen kevesebbről szó, mint arról, hogy

egy udvarhelyi ügyvéd, aki állami ügyvédi szerepet töltött be, nemrégiben bekövetkezett elbocsátása után, lopás címen jelentette fel ügyvédkartársát, a ki utána állását elfoglalta.

De lássuk az érdekes ügy előzményeit. A perben szereplő feljelentőt, Nicolae Iliescu udvarhelyi ügyvédet általánosan ismerik, nemcsak szűkebb patriájában, Udvarhelyen, de Marosvásárhelyen is, mert egyik legszorgalmasabb látogatója a marosvásárhelyi bíróságoknak.

Iliescu ügyvéd hosszú ideig mint törvényes bíró működött Udvarhelyen, majd állásából kilépve, állami ügyvédséget sikerült kapnia.

Volt egy idő, amikor a marosvásárhelyi közigazgatási bíróságon szinte mindennapi vendég volt az udvarhelyi ügyvéd, akinek ebben az időben

38 saját közigazgatási peréről vezettek kimutatást.

Az udvarhelyi ügyvéd beperelte állásának elvesztése miatt a miniszterelnököt, a pénzügyminisztert, az akkori földművelésügyi minisztert és magát Mihailachet is saját személyében.

A pereket, még talán tárgyalásra sem tüzték ki, amikor az udvarhelyi ügyvédnek már utóbbi alkalma támadt a

pereskedésre.

Ekkor az állami ügyvédségtől fosztották meg, valószínűleg azért, mert kormányváltás alkalmával más pártállásnak bizonyult, mint amilyen párt a kormányon volt.

Szokás szerint pályázatot hirdetnek az állami ügyvédségre. Így történt Udvarhelyen is, amikor a pályázaton dr. Aurél László, egy másik udvarhelyi román ügyvéd futott be, aki el is foglalta az udvarhelyi állami ügyvédséget.

Ekkor készítette el Iliescu udvarhelyi ügyvéd nyolc oldalra terjedő feljelentését, amelyben szerencsés kartársát, az új állami ügyvédet is lopással vádolja meg.

A mulatságos okfejtésű feljelentés kimutatja, hogy egyik francia jogtudós szerint, ami nem ingatlan, az ingó. Ennélfogva egy állás is ingó,

amelynek eltulajdonítása, azon célból, hogy azt valaki saját céljaira felhasználja, lopásnak minősíthető. Kéri tehát a feljelentő ezen a címen a hivatalos bünvádi eljárás megindítását.

A különös feljelentést az udvarhelyi törvényszék le is tárgyalta, természetesen felmentette a vádlottat a vád és következményei alól.

Igy került az udvarhelyi jogi-csodabogár fellebbezés folytán a marosvásárhelyi tábla elé, ahol különböző formák miatt elhalasztották a tárgyalást.

Fantasztikus következményeire még gondolni is rossz, ha a bíróság helyt adna ennek az álláspontnak nálunk, ahol az álláslopás sokkal súlyosabb esetei is fennfiorognak.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyheségét csakhamar megszünteti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy a rendkívül enyhén ható Ferenc József viz elsősorban agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek tesz nagyfontosságu szolgálatot.

A mai szellem új iskolája

A csikszentsimoni roham legújabb fordulat

Csikszereda, szeptember 20.

A csikszentsimoni iskolát, amint az annakidején részletesen megírtuk, Gheorghe Ioan állami iskolai igazgató csendőrséggel, egyszerűen hirtokba vette. Kijelentette, hogy az állam birtokában ment át, hogy milyen alapon, azt elfejtette megmagyarázni, hanem annál nagyobb hangon hirdette: Istennél a segítség.

Az egyházközség vezetőisége hűvödi feljelentést tett a csikszeredai ügyészségnek a hatalmával darván visszaélő és a magántulajdon eddigi sérthetetlennek hitt elvét lábbal taposó tanító ellen s követelte az iskola azonnali birtokba adását, annál inkább, mert a felettes hatóságok kijelentették, hogy a felháborító erőszakosságról nem tudtak.

Amint most értesülünk, Csikszentsimonon, az ország többi részeihez hasonlóan, nem tudta a felekezeti magyar iskola megkezdni a működését, mert nincs hol. A csikszeredai tanfelügyelőség egyezkedni kezdett a római katolikus egyházközséggel s azt követelte, hogy a már bérbeadott ianterem mellé még egyet bocsássonak az állami iskola rendelkezésére s ez esetben a fennmaradó két terem zavartalanul birtokolhatják.

A szokatlan ajánlatot annál inkább vizsgáztatták az egyházközség, mert a gyulafehérvári főtanhatóság intőzkedése szerint az épület teljes egészéhez ragaszkodni kell. A további kultúrznás „diplomáciai” tárgyalások folynak.

Van új fordulat is: A politikai község vezetőisége, felsőbb utasításra birtokba adási pert tett folyamalba az egyházközség ellen, melynek kimeneteléről a községi vezetők is tisztában vannak.

Csikmegye közvéleménye fokozott érdeklődéssel várja a csikszentsimoni felekezeti iskola körül felbujtázott események további fejlődését.

Sulyos szerencsétlenség a kolozsvári katonai gyakorlótéren

Kolozsvár, szeptember 20

A kolozsvári katonai gyakorlótéren kedden este felé sulyos szerencsétlenség történt. A 83-as gyalogezred egyik százada a kézigránatok használatát gyakorolta. Az egyik kézigránát idő előtt robbant s a robbanás teljesen leszakította a gránátot tartó Jarkai Mihály virágosvölgyi születésű katona kezefejét. A szerencsétlen katonát a mentők kötőzék be s aztán kórházba szállították, mert minden jel arra vall, hogy egész karját el kell távolítani.

VILÁGPOLITIKA

A 17 éves Szovjet
a Népszövetségben

A nagy esemény megtörtént: Szovjet-proszország bevonult a Népszövetségbe. A genfi intézményt uraló három nagyhatalom és a velük együttthaladó államok tessékelték be, mégpedig olyan kitaró meggyőződéssel és szívélyességgel, amin minden gáncsolás és kifogásolás ereje megtört. Felvételét a szükséges kétharmad többségnél jóval nagyobb szavazataránnyal mondták ki s mindjárt megfeszítették az állandó tanácsnagok helyét is. Ha szemelgettünk tartjuk, hogy mindössze néhány esztendővel ezelőtt Európában és a világ államainak túlnyomó többsége ellenséges magatartást tanúsított a szovjetállammal szemben, hogy nem is olyan rég még kirekesztették az országok világcsaládjából, keresztshadjáratoztak ellene s minden módon igyekeztek kivégezni, mint közveszélyes bűnözőt — akkor abban a tényben, hogy 49 népszövetségi tagállam közül 39 szavazott tegnap felvétele mellett, nem megalázást és sikertelenséget kell látnunk, hanem ennek ellenkezőjét. S ettől kell ismernünk ennek az eseménynek különleges jelentőségét, történelmi jellegét.

Moszkvát több oldalról azzal vádolják, hogy csak szorongatottságában, tisztán önös szempontokból lépett a Genfben vezető utra. Hát a realpolitikát folytató Szovjettől nem is lehetett azt várni, hogy idealizmusból szánja rá magát ilyen gyökeres páfordulásra, miután több mint egy évtizeden át támadta és bírálta a Népszövetséget s foglalt állást a békeszerződések ellen, amelyek alapján a genfi areopág áll.

A hitlerivé vált Németország a maga neoimperializmusával, amely orosz érdekeket is fenyeget — amint ezt Rosenberg és Hitler is nyíltan bevallották beszédekben, írásaikban, — szükségszerűen eltaszította a Szovjetszövetséget a rapallói vonalról, ahova Stresemann beállította. A Hitler-kormány részben Szovjetországra bízta szeretné úgy kielégíteni a telhetetlen és nagyhatalma téglolyban szenvedő Lengyelországot, hogy visszakaphassa majd tőle a korridor és Danzigot. Csak néhány héttel ezelőtt szívrogtak ki hírek arról, hogy Németország és Lengyelország között titkos egyezmény áll fenn, vagy van készenülőben, amely szerint a Harmadik Birodalom a korridor visszaadása ellenében támogatja Lengyelország igényét Litvániára és Memelre, valamint Ukrajnára — Odesszával együtt.

A német-lengyel érdekeknek ez az összehangolása természetesen nem hagyhatta közömbösen a Szovjetet, amelyet immár öt-hat esztendeje állandóan fenyeget a japán imperializmus. Oroszország újból a japán és most még a lengyelrel is kombinálódott német terjeszkedési politika útközébe került s ez a körülmény elkerülhetetlenül diktálta számára azt a külpolitikai tájékozódást, amely harminc évvel ezelőtt a világháború nagyantantjait létrehozta. Mert a belpolitikai rendszer változása nem másítja meg az állandóknak vehető geopolitikai érdekeket.

A nemzetközi helyzet fordultával a Szovjet eredetileg inkább eszmei békevágya valóságos tartalmat kapott. A Szovjetszövetségnek belpolitikai tervei megvalósítása érdekében ugyszólván bármilyen fontos és szükséges a béke fenntartása. Ez vitte főként a Népszövetségbe, amelynek keretében most megújul az egykori nagyantant: a francia—angol—olasz—orosz szövetség, vagy legalábbis szoros összefogás és együttműködés.

De nem csupán a Szovjet nyer a Genfben való bevonulással. Nyer maga a Népszövetség is, amelynek taglétszáma egy nagyhatalmat jelentő óriásállammal gyarapodik. S ezzel növekszik az utóbbi időben annyira megrendült tekintélye is. Azáltal, hogy most már a Szovjetszövetség is tagjai közé számíthatja, kétségtelenül jelentős lépést tett a népszövetség eszme megvalósítása felé.

Ebből a szempontból pedig nem hátrány és nem veszély, hanem egyenesen előny az, hogy az új tagállam belső berendezkedése csaknem minden tekintetben elüt a többi népszövetségi tagétól. Mert az csak javára válhatik egy ilyen nemzetközi fórumnak, ha összetétele minél ellentétesebb. Az ellentétek ki egyenlítődéssé állnak csak elő a szintézisek, a kiegyensúlyozó érdekösszefoglalások. Helyénvaló az az érv, hogy an-

Petrescu-Comnen, Románia berlini
követe nyilatkozik a kisebbségi
kérdésrőlA követ „irredentizmusi” emleget és félhangsúllyal Lengyelország álláspontjára
helyezkedik

Bukarest, szeptember 20.

Az Adeverul ma közli berlini tudósítójának táviratát, aki a kisebbségi kérdésről kikérte a berlini román követ véleményét. A követet Petrescu-Comnennek hívják és neve bizonyára nem ismeretlen az erdélyi magyar közönség előtt. Annakidején, amikor még Genfben képviselte Romániát, hosszú tanulmányutat tett a Székelyföldön, melynek során különösen az egyházi és kulturális kérdésekkel foglalkozott behatóbban.

— Bratianu Jonel — kezdte nyilatkozatát Petrescu-Comnen — már a versaillesi béketárgyalások alkalmával tiltakozott az ellen a megkülönböztetés ellen, hogy a kisebbségi védelem tekintetében csak bizonyos államok vállaltak kötelezettséget. Lengyelország fődelegátusa, Paderewski is ezen a véleményen volt. Mindketten követelték, hogy ezeket a

kötelezettségeket tegyék általánossá.

— Álláspontjukat nem fogadták el. Az idők folyamán azonban kitűnt, hogy a kisebbségek védelmére szolgáló szerződések csak arra voltak jók, hogy lehetővé tegyenek bizonyos irredenta megnyilatkozásokat.

Ez a helyzet arra készítette aztán az érdekelt államokat, hogy több ízben megsürgessék a kisebbségi védelem általánosítását 1926-ban a Népszövetség hatos bizottsága tárgyalni is kezdte a kérdést, sajnos, minden eredmény nélkül.

— Ami Lengyelország magatartását illeti, nem nyilatkozhatom róla, mert nem vettem részt az ülésen. Elsőben nem tudom, hogy Lengyelország előzetesen megbeszélte-e az ügyet az érdekelt államokkal. Hasonlóképpen azt sem tudom: hogyan vonja le magatartásának politikai és jogi következményeit?

A dohányelosztó szekereit nagy szeretettel fosztogatják az utonállók

Marosvásárhely, szeptember 20.

Ugy látszik, a Discom dohányelosztó járművei mágneses vonzóerővel csábítják a banditákat. Alig mulik el hónap, hogy az ország valamelyik részéből ne érkezne hír dohányelosztó autó vagy szekér kifosztásáról. A legfrissebb eset a marosmegyei Rátosnya mellett történt.

Hirsch Simon a dédabisztrai dohányelosztó kezelője feleségével éppen Rátosnya és Galonya között haladt szekérével az erdőben, amikor hirtelen két bekormozott arcu

férfi dobtant a lovak elé. Fegyvert szegeztek és életveszélyes fenyegetésekkel kényszerítették a házaspárt, hogy a szekéren levő harmincöt ezer lej készpénzt és dohányt átadják. Aztán nyomtalanul eltűntek az erdő sűrűjében. Hirschék, akiket a rablókal izgalma alaposan megviselt, nyomban jelentették az esetet a csendőrségnek. A marosvásárhelyi csendőrfelügyelőség utasítására Marosmegye egész csendőri készülsége nyomoz a vakmerő rablók után.

A kormány kilogrammonként 30 ezer lejes
behozatali illetéket vetett ki az összes
piperecikkekre

Bukarest, szeptember 20.

A pénzügyminisztérium ma körrendeletben közölte az összes vámhatóságokkal, hogy a szeptember 10-ről kelt királyi dekretum értelmében a kormány elrendelte több árucikk kontingentálását, más kontingentált árucikkeknek pedig felemelte a behozatali illetéket.

Az utóbbiak közé főként prémek, állati bőrök, gyarmatárak, gyapotárak, különböző halak, rézneműk és ólomárak tartoznak.

Az újabb kontingentált árak a következők:

Szappanok, kakóvaj, ricinusolaj, különböző csavarok, feldolgozott olom, cink, agyagárak papírból vagy bőrből készített játékszerek, játékbabák, piperecikkek.

A parfümre, kölniözre, ajakpirosítóra, szájpizre, fogkrémre, illatosított sajakra és ecetekre, hajkenőcsre, puderre, körömlakkra és arcfestékre kilogrammonként 30 ezer lej illetéket vetettek ki.

Az új rendelet szeptember 19-én lép életbe.

Tagadnak a marosvásárhelyi
adópanama vádlottai

A tárgyalás harmadik napja

Marosvásárhely, szeptember 20.

A marosvásárhelyi vádlottai panama törvényszéki tárgyalását szerdán folytatták. Érdekes mozzanata volt a tárgyalásnak Szántó Elek fővádlott újabb vallomása. Szántó, aki teljes egészében visszavonta a vizsgálóbíró által tett vallomását, tagadásával tisztázta dr. Man Sándor szerepét is. Szántó ugyanis a vizsgálóbíró előtt azt mondta, hogy

felettese elnézte üzelmait és többször fogadott el tőle pénzt. A vallomás alapján dr. Mant is vád alá helyezték. Szántó kijelentette, hogy a vizsgálóbíró előtt csak a pénzügyigazgatóság nyomására tette meg terhelő vallomását.

A tárgyalás további folyamán az összes többi vádlottat kihallgatták. Egybehangzóan tagadják a terhükre rótt sikkasztási és okirathamisítási vá-

nál jobb, minél tarkább egy ilyen testület taglétszáma. Ha a francia és angol demokrácia meg tudott és meg tud lenni a Népszövetség keretében a fasizmussal, miért ne működhetne együtt üdvösen a szélsőségesen szabadelvű bolsevizmussal is. A belső ellenzék — ha általában pozitív a magatartása — nem gyengít, hanem erősít. Így fogva fel a dolgot, a Szovjet jelenléte csak frissítőleg és fiatalítólag hathat a Népszövetségre, ennek szerveire. Semmiesetre sem ártalmas az, hogy pl. a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalban mostantól kezdve képviselve lesz a szovjetkormány is, hiszen a

nemzetközi szociálpolitika bizony rengeteg új és időszerű sugalmazásra és ösztönzésre szorul.

Roosevelt azzal próbálja megmenteni az amerikai kapitalizmust, hogy messze-menő szociálpolitikai elvekkkel igyekszik megreformálni. Hogy ez mennyire sikerül, az más kérdés. A mostani nagy szövőipari sztrájkharc azt mutatja, hogy a Fehér Ház jelenlegi lakója még a munkássággal a háta mögött sem bír sarkára állni a mindenható nagytőkével szemben. Barthou bizonyára hasonló kísérletnek tekint a Szovjet bevonását a megmerevedett Népszövetségbe. Hátha a fia-

Az összes
borotvapengék
köztlegjobb
minőségű az

ENERGIE

0.08 m/m.

BOROTVAPENGE

EGYEDÁRUSÍTÓ:

E. MALAMUD Bukarest, Str. Udricani 12

dat. Ugy tüntetik fel, mintha csak könyvelési hibák történtek volna.

A könyvszakértők állandóan dolgoznak a tárgyalás alatt az adóhivatali könyvekben, de annyi tételről van szó és olyan zavar keletkezett máris, hogy a törvényszék szerdán délben az ügyész kérésére csüörtök reggelig kénytelen volt felfüggeszteni a tárgyalást. — Az ügyész nem kis derűtség közben jelentette ki:

— Annyi szám kavargok itt körülöttnök, hogy az éjjel is mind számokkal álmodtam!

Valószínű, hogy a tárgyalást elhalasztják, mert a száz tanu kihallgatását nem tudják befejezni a héten és a tanuk egy része nem is jelent meg.

Egy óra hosszat tartózkodott
Bukarestben a francia légügyi
miniszter

Bukarest, szeptember 20.

Ma délelőtt 10 órakor leszállt a banca-sai repülőtéren Pierre Cot francia légügyi miniszter. Radu Irimescu légügyi miniszter és a román repülészet több előkelősége fogadta Cot-t, aki mindössze egy óra hosszat tartózkodott a fővárosban. A reggeli órákban indult el Istambulból. Bukarestből Párisba repül.

Mária anyakirálynő át-
utazott Budapesten

Budapest, szeptember 20.

Szerdán reggel a Bukarestből jövő gyorsvonattal befutott a Keleti Pályaudvarra egy sötétzöld színű román udvari kocsi, amelyben Mária királyné utazott Ileana főhercegnővel és férjével, Habsburg Antallal. A szalonkocsit átkapcsolták az arbergi expressz szerelvényéhez. Nem sokkal hét óra után megjelent a pályaudvaron Grigorcea budapesti román követ s rövid látogatást tett az udvari kocsiban, amely 7 óra 50 perckor robogott ki a Keleti Pályaudvarról Bécs felé.

Starhemberg
ismét Magyarországon

Budapest, szeptember 20.

Kedden este magánautóján Magyarországra érkezett Starhemberg herceg, az osztrák Heimwehr főparancsnoka és alkancellár. Illetékes helyről nyert értesülés szerint Starhemberg látogatása magánjellegű. Magyarországon elő rokonait keresi fel s részvetes néhány vadászaton. Az osztrák alkancellár 4—5 napig marad Magyarországon, de Budapesten nem időzik és nem folytat politikai tárgyalásokat.

tal Szovjetszövetség részvétele a genfi munkában közelebb segíti azt az igazi rendeltetésének teljesítéséhez? S hátha a Szovjet belépése arra készíti előbb-utóbb Japánt és Németországot is, hogy visszatérjenek erre a fórumra s így megvalósítja az általános együttműködést a béke és a népek jobb boldogulása érdekében.

A 160 millió lakosságu Szovjetszövetség bevonulása a Népszövetségbe mindenestre lehetőségeket és széles perspektivákat nyit meg s ezért értékelni kell jelentőségét.

—si

Néhai Dollfuss kancellárt boldoggá akarják avatni az osztrák katolikusok

Bécs, szeptember 20.

Magas osztrák katolikus egyházi körökben kezdeményezés indult meg annak érdekében, hogy néhai Dollfuss kancellárt „boldog”-gá avassák. Ezeknek a katolikus köröknek a fel-fogása szerint ugyanis Dollfuss vértanúnak te-

kintendő, aki a pápa Quadragesimo Annc kezdetű nevezetes enciklikájának a szelleméért esett el.

Az illetékesek az osztrák kormány támogatásával már Rómában is megtették a lépéseket Dollfuss boldoggá nyilvánítására.

A szépség megóvása minden nő álma...

A FLOREAL 1-es krém óvja reggeltől estig, üditi és frissen tartja arcát
A FLOREAL 2-es krém megtisztítja bőrét a szeplő és pattanástól, elmulasztja az arc vörösségét.

Floreal-krém korunk legtökéletesebb szépségápoló szere.

Képviselet: Drogueria Centrala Pap Károly, Oradea, Bul. Reg. Ferd. 11.

N E M E S F E R E N C R I P O R T J A:

A MECHANIZÁLT JÓTÉKONYSÁG

Hazárdirozás a nagy vérzivatar életbenmaradt áldozatai javára! — Filantrópia, amelyhez szitkok tapadnak... — Trafikokban és söntések borgőzös mélyén működnek Kolozsvárt a szerencseautomaták, amelyek beszámíthatatlan részek és nincstelen munkanélküliek utolsó leleit nyelik el a jótékonyság jegyében...! Segélyezési mód, amely nem méltó a célhoz

*

Kolozsvár, szeptember 20.

— Itt nyilván valami félreértés van! — morfondírozik alkalmasint az olvasó — „mechanizált jótékonyság”, ki hallott még ilyet? Minden bizonnyal hirlapi kacsa, vagy ha nem az, hát egészen stílustalan ugratás, hogy egy ilyen absztrakt valamit, mint a jótékonyság, mechanizálni lehessen! Nevetséges... Hisz ez már a beteljesedett utópia lenne!

A hitetlenkedőknek mindenesetre módjukban áll, hogy jelen riportom címét és lényegét ellenőrizzék. Esetleg saját bőrükön, de hát annyi baj legyen, a „technika századában” élő polgártársainknak ugyis illik megtanulni, hogyan kell „gépiesen”, illetőleg egy fogantyu segítségével jótékonyságot csinálni. És végül is: csak a mód és az eszköz változott, a rendeltetési hely viszont a régi maradt. Jobb helyre nem is mehetnének a mechanikus uton befolyt lejek... Az emberek zsebéből gépiesen kiszedett összeget ugyanis, 10 százalék híján, a hadirokkantok, hadiárva és hadiözvegyek kapják. Mint ahogy az egyes kolozsvári kocsmákban és dohánytőzsdékben elhelyezett hazárdizű szerencse-automaták is az említett háborús áldozatokat istápoló I.O.V. tulajdonát képezik.

Az említett automaták — konstrukció szempontjából — valóban szerencsésnek mondhatók, mert a játékosok „részán” és elvesztett pénzüknek lehetőleg csak egészen csekély százalékát, vagy még annyi se nyerne viszsza... Minden attól függ, hogy a fogantyu lehozása után miképpen helyezkednek el a veszteséget, vagy nyereséget mutató sorsdöntő korongok, melyek — tekintünk el a „rendeltetési helytől” és legvünk tárgyilagosa — csaknem mindig az előbbi jelzik!

Mintha jótékonyságot csinálni ilyen módon lehetne!

Swift tollára méltó szörnyűség, hogy napjainkban már a jótékonyságnál is az anyagiilag leromlott emberek nverészkedési vágyára számíthatunk. És nem hiába...! Az automaták felszerelői pompás pszichológusok, nagyszerűen ismerik a csendes szemléletből játékosá vedlett, magyarán mondva „beugrott” emberek lélektanát. Két lejt akármilyen szegény ördög is megkockáztat... Gyerünk azzal a fogantyuvall! Semmi? Akkor újra... Megint semmi? Mégegyszer és még tízszer is, ha kell...! Mert ezt a hazárdirozást akkor rem lehet abbahagyni, ha 20 lej elvesztése után esetleg 2 lej „nyereség” kipotyog a gépből... Erre csak akkor lehet pontot tenni, ha végképpen csődöt mond a kiürült buksza...

Lehet bár összevagyond 20 nyomorult lej, játéknak buzult emberke, ne várj az automatától kíméletet. Áldion, vagy verjen sors keze, itt jótékonyságot kell!

GURMÓ LEJEK GROTESZK KORFORGÁSA...

A legtragikusabb ebben az egész emberbaráti hazárdjátékban, hogy többnyire kisegysztenciálknál is kisebb emberek százanadójel maradtak az automaták rejtélyes mélyén. Mászóval, az érthető nyeresézkedési vágy olyan embereket kényszerít botosnált jótékonyságra, akik maguk is segélyezésre szorulnának... Bár az a munkanélküli, akinek sikerült kikölni 20 lejét elveszteni, mégsem állíthat azzal haza, hogy jótékonyságot csinált!

Pedig így van! Az automaták környekén a pénz groteszk körforgása zailik le nap-nap után... Kisemberek szisztematikusan kiszedett lelei szegődnek a filantrópia szolálatába. Rongyos kabátok és még rongyosabb nadrágok zsebének sármalmas tartalmából gyűl az áldozat a jótékonyság oltárán. A „vak vezet világtalan” közmondás újabb változatát látszószák el naponként az automaták munkanélküli hazárdíroiei. Lehet-e gyilkosabb szatírát annál kitalálni, hogy az automaták közvetítésével a hadirokkantokat, árvákat és özvegye-

ket éppen a munkanélküliek és a nincstelenek segélyezik?

Mert a szerencsétlenségét ugyanis többnyire csak az próbálja ki, akinek se szerencséje, se pénze nincs...

Ami talán bizonyos szempontokból hasznos, de korántsem esztétikus és tüdős valami... Azok, akik a trafikosoknak és kocsmárosoknak leadott 10 százalék kivételével az illetékeseknek juttatják az eként befolyt összeget, nem gyakorolják a jótékonyságot, csak közvetítik a guruló lejeiket, egyik nincstelen-től a másikig!

Valahogyan az a benyomásunk, hogy mindezen élelken elűt attól, amit voltaképpen jótékonyságnak neveznek... Nem lehet olyan kuszált a helyzet, hogy illeték akciót, a tehetősek kizárásával, egyedül a kisemberekre támaszkodva és úgyis csak hazárd uton lehessen lebonyolítani...

Csak „huszmillió jelent meg” a temesvári betétes szindikátus gyűlésén

A csalóka méhkas, ahova hiába gyűitettek a kispolgári méhek

Temesvár, szeptember 20.

Nem jelentős, nem eredményes, de fellette tanulságos és szíveszomító volt a temesvári betétesek, részvényesek és hitelezők szindikátusának gyűlése.

Itt lehetett látni, az élet színeiben, hogy ki is az a kisbetétes.

Csupa élemedett kora férfi és asszony tipegett be a Lonovics-utcai ház kapuján. Az egy-két negyven év körüli, aki akadt köztük, már nebulónak számított. Gondtől borzolt ősz fejek, kopasz koponyák, zilált szürke és ezüstös hajak. Egyik öregur harócsővét meresztette a szónok felé. Ódivatu fekete ünneplők és nyakig gombolt női ruhák feszengtek a székeken. Egyik néni, három nagy művirággal tisztes kalapján, elsírta magát, mikor bediktálta könyve szárait és adatait. Házusziurke haja lógott ki a kalap alól, orra kihegyesedett, mintha az anyagi romlás által siettetett vég nyomta volna rá belyegét.

És mutogatták a kék, sárga, fehér, zöl-

des betéti könyvecskéket, cim'apjukon a csalfa, hazug, megejtő képpel:

a méhkasal.

Ebben az átkozott jelképleben biztak, idc, a kas alá, a telejrt lapokra kuporgatták be a szájuktól elvont garasokat, hogy legyen öregségükre, kis ennióra, egy kis házikóra, unokáknak való ajándékra, sirhe'lyre...

A könyvek összeírásakor látni lehetett a helyzetet. Eljöttek mintegy nyolcvanan. Aránylag szép szám, hiszen a szindikátus nem is csapott reklámot, nehogy törvénytelen akcióit sejtessenek a hatóságok. ha az egész betétestömeg elkeseredését felkibácsolják. A megjelentek betétei viszont összesen 20 millió körül mozogtak. Elenyésző része a temesvári betéteknek. A gyármolttalan, az utolsó szalmaszálba is kapkodó öregek jöttek inkább. A többi betétesek fásultan legyintve otthon maradtak, vagy valami „megkülönböztetett eljárást” próbálnak kicsikarni a banktól...

„Aki nem egyezkedik, az csak nyerhet”

A gyűlésen Jorgovici elnök megnyitója után Giulbezan dr. alelnök fejtette ki, hogy

a bankok nem tájékoztatják betevőiket vagyoni állapotukról

s így nem állapítható meg, hogy mennyi veszteségnek kell esnie a bankra és mennyinek a betétesekre. Véleménye szerint a betétesek ne irjanak alá egyességet, hiszen ha a bank amugyis megszerzi egyességi ajánlatához a többséget, akkor a nem egyezkedett betétes is ugyanazt a kvótát élvezi: ha pedig a bank nem kapja meg a többséget, a törvény szerint kinevezendő bizottság sem fog rosszabb kvótát megállapítani. Tehát, aki nem egyezkedik, csak nyerhet. Utána Fenypes Vilmos dr. mutatott rá arra, hogy a betéteseknek az alkotmány értelmében kárpótásra van joguk s erről az egyességi megállapodás

aláírása folytán lemondanak.

Ehatározták, hogy a héten Lugoson és Aradon is tartanak hasonló gyűlést és igyekezni fognak a mozgalmat az egész országra kiterjeszteni.

Dióhéjban ez történt a szindikátus gyűlésén.

SZÉLMAI OMHARC?

A betétes-szindikátus egyik vezetője is beismerte, hogy a most kis méreteken és késve megindított akció szélmalomharcnak látszik. Mégis reménykedik abban, hogy sikerült országos akciót kifejleszteni s ha most nem, hát később, arra bírni a kormányt, hogy a betéteseket a kártalanítsa, ahogy kártalanította a Banca Națională.

JAJ A KISHALAKNAK!

Gyorstalpáló törvények világában tényleg esem lehetetlen, hogy a szél iránya meg-

nunk a mechanizált jótékonyságot, előfutárját az eljövendő százszázalékos gépkorszaknak, amelyből ezidőszent már a söntések zugaiban is izelítőt kapnak az emberbarátokká elálepített dözsölők...

SIRI PÁRBESZED

Amint említettem, ez a mechanizált jótékonyság a legteljesebben valóra váltott utópia! Nem vétünk tehát a téma ellen, ha hozzáfűzünk még valamit... Két hősi halott elképzelt párbeszédét, valamelyik meszes tömegsírban, ahová híre jutott elvemaradt társaik, özvegyeik és árváik automatikus segélyezésének...

I. halott: (csendesesen): Minden megismétlődik!

II. halott (felneszel): Mit mond?

I. halott: „Hogy minden megismétlődik! Emlékszik az utolsó sturmra? „Odaát” rántottak egyet a golyószórók ravaszán... Rögtön elestek mindnyájan, akik elől szaladtak. Maga is, én is...”

II. halott: Na és? Mit akar ezzel...?

I. halott: Mondom: megismétlődik minden. Most a hátramaradottainkat segélyező automaták fogantyuin rántanak egyet...

II. halott: Hol itt az összefüggés?

I. halott: Nem érti? Most a játékosok esnek el. Mert olyan ez a világ, hogy mindig el kell esni valakinek...

*

Mégegyszer: tisztelet és becsület a rendeltetési helynek! Nincs nagyobb és szentebb kötelesség, mint az említették gyámlatása!

De nem ilyen módon! Sokkal komolyabb ügy az egész, semhogy ilyen „játékosan” lehessen elintézni!

változik. De a betétesek helyzete azért reménytelen. A válság nőttével az erősebb réteg a gyengébbre hárítja át a veszteséget. Világszerte valósággal kisajátítják a kisbetéteseket és kistökéseket. A banktörvény után már ott tartunk, hogy a zagybankok mellől elhullnak a kicsik: hát mi reménye maradhatna a kis bank kis betétesének?

Abban igazuk van a betéteseknek, hogy att megsejtették a polgári világ alapelveit. A kisbetétes, a kas-fedeles könyvet szíven meengető kispolgár volt a leghűbb, legalázatosabb polgára az államnak: kuporgatott, ahogy az iskolakönyvek ncséi a lelkére kötötték. Hitét összerombolta a szabad polgári világ felfordulása, a diktatúrák szeleme.

Körműes Géza

— Akinek a szív működése rendetlen, ugyszintén az, akinek a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székelést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

Utolsó százelejeséből kifizette apróbb adósságait s aztán felakasztotta magát az idős házaspár

Erdőszentgyörgy, szeptember 20.

Megrendítő kettős öngyilkosság történt Erdőszentgyörgyön. Egy közismert öreg házaspár,

Elekes Péter és neje már több ízben kísérelt meg öngyilkosságot, a szomszédok ébersége azonban minden esetben idejében közbelépett s megakadályozta a tragédia kifejlődését.

Kedden reggel aztán az egyik szomszédasszony, aki éltelt vitt a szegény házaspárnak,

mindkettőjüket gerendán lógva találta.

Feláramázta a szomszédokat, a két öregben azonban már nem volt élet. Érdekes, hogy a megdőző napon

az öreg házaspár felbáltatta az utolsó birtokában lévő 100 lejest és visszafizette azokat az apróbb kölcsönöket, amiket a szomszédok nyújtottak inkább segítség, mint kölcsönképpen.

A hatóságok, miután az öngyilkosság ténye minden kétséget kizáróan beigazolódott, megadták a temetési engedélyt.

Arckép Mirtoról

A Skoda-ügy nyilvános pertraktálása során sok szó esett és esik még ma is Mirto Eduardról. Maniu hívei szavatai értékesletükön őt támadták a legélesebben. Mert a gyanu, hogy Mirto prágai útja alkalmával Lövenstein urtól, a Skoda-művek vezérigazgatójától bizonyítékokat akart szerezni Maniu ellen, még mindig ott él a lelkekben. Pedig azóta a volt közlekedésügyi miniszter többször nyilatkozott, erélyesen tagadta az ellene felhozott vádakat, a parlamenti vizsgálóbizottság előtt teljes részletességgel beszámolt a Lövensteinnal folytatott beszélgetésről, melynek német tolmácsa Tilea volt, az erdélyi inszurrekció másik vörös posztója, a viták zaja mégsem tilt el, nem szünt meg a kétkedések s a nemzeti-paraszt-párt házi forradalma Mirto személye körül zúgott és sustergett, annyira, hogy a párt végrehajtóbizottságának bukaresti ülése előtt már csaknem késhegyre ment a harc.

A tanácskozások első napján Mirto döntő lépésre szánja magát: nyíltan megadja Maniut. Kétségbevonja, hogy a nemzeti-paraszt-párt volt elnöke a restauráció alkalmával döntő szerepet játszott volna. Befejezett tények előtt állott Maniu, amikor nyilatkozni kellett... Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a körülmény, hogy a kormány tagjai közül senki sem tudott a trónörökös hazatéréséről.

Maniu fölényesen mosolyog:

— Mirto urnak igaza van, ő tényleg csak utólag értesült az eseményekről. Ez pedig azért történt így, mert ismerve természetét, azt a diszkréciót, amivel a fontos állami ügyeket szokta kezelni, nem tartottam szükségesnek őt is informálni. Ezzel szemben Vajda barátom mindenről tudott, igaz-e Sándor testvér?

Vajda bólint, Mirto pedig Maniu híveinek gunyos megjegyzései közepette kénytelen másra terelni a szót...

Már-már ugylátszik, hogy Mirto végleg elveszti a csatát. A választások során kibukik a vezetőségből. De Mihailache javaslatára, kéri az értekezletet: módosítsa a szervezeti szabályokat, hogy Mirto megtarthassa régi helyét.

Vajda ismét bólint.

A módosítást Mirtonak „a pártban szerzett nagy érdemeivel” indokolják.

Este a „békévacsorán” Mirto már vicceket mesél Maniu „gárdistáinak”...

A háború előtt járásbíró egyik vidéki városkában. Később előléptetik, vizsgálóbíró lesz, majd a háború után kilép a bírói karból, Bukarestbe költözik, ahol ügyvédi irodát nyit. Politizálni kezd. A parasztnozsgalom felé orientálódik, melynek minden mozdulatára éberen vigyáz a sziguranca, noha zászlója egyszerű paraszting és soraiiban több az ábrándos idealista, mint a gyakorlati forradalmár. Ott találjuk Lupu doktort, ezt a vérbő demokratát aki tüntet azzal hogy szocialista vezérekkel vacsorázhatik. Mihailachet a lövészárkokba telepített falvak nagy változásokról álmódó követség ott látjuk Madgearut, a német egyeteméről magával hozott statisztika-szenvedélyével, amint nagyhasú dossziék fölé hajol azzal a finom és csaknem csallhatatlan műszerrel, amit úgy hívnak: Madgearu orra, ebben a társaságban ismerkedünk meg Junianuval, a legnagyobb belpolitikai találmódmagyarázóval és az öreg Sterével, aki maga hajszoltságában mintegy felcsejt keresve építi fel az új párt eszmei citatelláját.

Ebbe az érdekes és egyben értékes társaságba kerül Mirto, az ő kisvárosi kedélyével. Szónoki képességeit az első perctől kezdve elismerik. Egyelőre másodrendű szerepet kap: egyik megye megszervezését bízzák rá. Mirto beülettel elvégzi a rábízott feladatot, a fővárosból számszámra szállítja a vicceket kerületébe s a két harmadszor is megnevetett, az már megvan nyerve az ügynek. A humor lesz az ő legnagyobb felhajtója, ez a ravasz kópé, aki átbujik a csendőrszuronyok között, kijátssza a hatóságok éberségét és szorgalmasan aratja a sikereket gazdája számára.

Képviselő lesz. Már ott látjuk a párt legszűkebb vezérkarában. A dantonai atmoszféra nem ejti meg, természetes esze régi vágányokon fut a nagy belpolitikai kavarodásokban mindig vannak ezek a mára ötletei. A parlamentben ül. Egészséges humorról

SHELLGAS a legújabb gázemű tüzelő és világító anyag, szondagázból állítják elő, kis nyomás alatt cseppfolyossá teszik és könnyen szállítható acéltartályokba töltik be.

SHELLGAS acéltartályokban minden megrendelőnek - költségmentesen - házhoz szállítatik.

SHELLGAS használatához nem szükséges semmiemű költséges berendezés, tehát a legtakarékosabban használható fűtésre, világításra, a konyhában, fürdőszobában, mosókonyhában és mindenütt, ahol szükség van melege és világosságra.

SHELLGAS kék lánggal ég és magasabb tüzelőértéke van, mint bármely más fűtőanyag.

SHELLGAS nem kormoz és zajtalanul ég, nem szükséges előmelegíteni sem benzinnel, sem alkohollal, nincs szükség sem kanócra, sem pumpára.

SHELLGAS nem mérgező, tehát teljesen veszélytelen. Következő tulajdonságok teszik a **SHELLGAS**-t ideális fűtő és világító anyaggá: kezelése teljesen egyszerű, minden célra felhasználható, alacsony fogyasztás.

Kiállítási és bemutatási termek:

BUCUREȘTI:

„I T A R”

Calea Victoriei No. 51
(Știrbey-Vodă sarok). Telef. 3-9951

„SANITAS”

Str. Mihai Vodă, 5. Telef. 3-3857

BRASSÓ:

„CALORIA” R. T. Lensor, 23

SHELLGAS

fűszerezett, kissé papos páthosza, világos, kerek mondatai ötletes harckészsége az ellenzék egyik legjobb szónokává avatják őt. Immár egy sorban harcol váll-váll mellett Maniuval, Mihailacheval, Lupuval s az erdélyi régivágású szónoki iskola nagymesterével: Pop-Csicsó Istvánnal.

Jön Gyulafehérvár, lassan elérkezünk 1928 november havához, amikor a csaknem forradalomba kergetett nemzeti-paraszt-párt veszi át a hatalmat. Mirtot Vajda mellett találjuk a belügyi alminiszteri székben. Benyújtják a parlamenthez az közigazgatási törvénytervezetet. A kényelmes Vajda Mirtora bizza a bizottsági tárgyalások vezetését. Nagyon okosan, mert az alminiszternek kisujjában van az egész tervezet s a legnagyobb könnyedséggel idéz a magyar, francia és német törvénykönyvekből. Élő lexikon, nincs kérdés, amire ne tudna a legnagyobb szabotossággal válaszolni. Ott ül a hosszú zöld asztal mellett reggeltől-estig s estétől késő éjszakáig a fáradtság legkisebb jele nélkül. Szájában vigan füstölög a cigarett.

Vajdának imponál Mirto munkabírása és szárnyai alá veszi őt. A kormány át-

szervezése alkalmával Mirto megkapja az ipar és kereskedelemügyi tárcát. Később a Vajda-kormányban közlekedésügyi miniszter lesz. Már biztos talajt érez lába alatt. Magánvéleményt hangoztat, a mikor először lemond Maniu: el kell fogadni a lemondást és Vajda legyen az új pártelnök. A Marinescu-Dumitrescu-konfliktus alkalmával nagy beszédet vág ki a párt központi komitéja előtt, szívesen bizonygatja, hogy a pártnak kormányon kell maradnia.

Aztán következik a Skoda-ügy.

Mi készítette elő Mirtonak Maniuval való nyílt szembefordulását? Ki tudná megmondani? Avagy ki tudna arra válaszolni, hogy miért kellett Mirtot a vezetőségbe érdemi alapon és nem szavazás útján beváltani? És aztán, hogy Maniu az ismert módon nyilatkozott róla...

Csupa homály és értelmetlenség.

Rejtély, amelyet kedélyes cigarettafüst leng körül.

Vagy talán az a füst ez, ami abból a titokzatos katlamból száll fel, melyet Jorga olyan plasztikusan a „Sátán üstjének” nevezett...

(k. e.)

A fővádlott és az elnök vitája a temesvári kommunista-per tárgyalásán

Temesvár, szeptember 20.

A temesvári nagy kommunista-per érdemi tárgyalását szerdán kezdette meg a bíróság. Elsőnek Dudás József fővádlottat hallgatták ki, aki kijelentette, hogy bár a meggyőződése kommunista, a pártnak soha tagja nem volt és csak a szakszervezeti mozgalmakban és a sztrájkokban vett részt. Előadása szerint a sziguranca annak idején hét nap és hét éjszaka kint volt, beismerő vallomást azonban nem tudtak kicsikarni belőle. Később a tárgyalati fogság ideje alatt 5 hónapig tartották vasraverse. A vádlottak közül nem ismer senkit a vádiratban ellene felsorakoztatott vádak halmazak.

Azután hosszas politikai fejtegetésbe kezd. Az oroszországi állapotokat ismerteti, sokat beszél az öt éves tervről. Egyes kijelentései az elnökből ellenmondást váltanak ki, mire vita keletkezik az elnök és a fővádlott között. Az elnök azt állítja, hogy a Szovjetben sincs jobb dolguk a tömegeknek, Dudás azt bizonygatja, hogy igenis, jobb dolguk van. Az idő a vitával telik el egy óráig, amikor is az elnök a tárgyalást félbeszakítja.

Előfizetőink figyelmébe!

Boomer ur igazsága

Soha!

AGA KHAN.

— Szilágysági hírek. Tudósítónk jelenti: Banos Zsófia szilágségi 20 éves leány tiltott szerelmének gyümölcsét, állapotának hetedik hónapjában elvettette, ujszülető gyermekének agyát éles késsel kivágta és holttestét a közeli Sülelmed község határában elásta. A bestiális anya tette a csendőrség fülébe jutott. A leányt letartóztatták, aki rövid tagadás után minden beismerést megelőzte a helyet, ahová ujszületőjét elásta. A csendőrség Banos Zsófiát bezárlította a zilahi ügyészségre. — Szilágysomlyót kínos botrány tartja izgalomban. Egy ismert szilágysomlyói nagykereskedő, akinek gyufakerakata is van, néhány héttel ezelőtt a Discom kerületi elosztójának tíz láda gyufát kölcsönözött. A kereskedő egyik fia a napokban visszakérte a kölcsönadott árut, de a Discom vezetője csak öt ládát akart megadni. Erre a kereskedő fia eltávozott, de rövid idő múlva édesanyja és három segéd kíséretében visszavetért, a Discom raktárának ablakát betörtte és onnan négy zsák dohányt kiadott embereinek. Az ügyből verekedés támadt, amelynek az előhívott rendőrség vetett véget. A nagykereskedő a négy zsák dohányt azonnal visszaszállította, a betört ablakot megcsináltatta, a kínos botrány azonban még ekkor sem nyert be-

— Kommunista botrány a holland parlament megnyitó ülésén. Amszterdamból érkezett távirati értesülések szerint a holland parlament keddi megnyitó gyűlésén a hagyományos szertartások során váratlan incidentet rendeztek a kommunista képviselők. A parlamenti megnyitó szertartása folyamán ugyanis a parlament legidősebb tagjának egyszer el kell kiáltania magát, hogy „Eljen a királynő” amire a képviselők kórusban ismétlik, hogy „Eljen a királynő”. Rustin Effendi kommunista képviselő a legidősebb parlamenti tag kiáltása utáni kis szünetet arra használta fel hogy a királynőt becsmegolja. A „Le a királynővel” kiáltást óriási tumultus követte, melynek folyamán rendőrök vezették ki a kommunista képviselőket.

ABLAK

FIGYELEM!

Tíz finom cigaretta ele-
gáns csomagolásban 12 Lei
A CIGARETTA NEVE?

UNIREA

12 lejért 10 UNIREA cigarettát
kaphat szép dobozba csomagolva. AZ UNIREA CIGARETTÁK
nikotinmentesítve vannak, szor-
poka nélküliek, alakjuk nagy-
sága és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK
megőrzik illatukat és
egyesítik magukban a legfin-
mabb cigaretták ízét és aroma-
máját, amellyel, hogy
NIKOTINMENTESÉK

SZIVJON UNIREA CIGARETTAT!

Mussolini valósággal
mániákusa lett a militariz
musnak

Róma, szeptember 20.

A fasizmus már nem egyszer megnyilatkozott a militarista szellem mellett. De olyannyira, mint az olasz kormány tette most, még nem mutatta meg a nyilvánosság elől a háborús előkészületet.

A minisztertanács kimondotta, hogy teljes egészében elfogadja azokat az alapelveket, melyeket Mussolini az idei olasz hadgyakorlatok befejezésénél mondott beszédében kifejtett.

A minisztertanács hozzájárult a törvény
javaslat elkészítéséhez, amely szerint
minden nyolc és ötvenöt év közötti
olasz állampolgár katonaköteles.

A gyakorlatban ez csak nyílt színvallást jelent, mert az ifjúsági fasiszta szervezetek, ballilák, ezelőtt is katonai alapon voltak szervezve.

— Nagy tűz Csernovicban. Csernovicból
lentik: Kedden éjszaka kigyulladt a cserno-
ci Frenkel-cég fatelepe. A elharapózó láng
amelyek nagymennyiségű feldolgozott any-
got pusztítottak el, elhamvasztották a gy-
épületet is. A kár 600 ezer lej.

— Tűz a szófiai pályaudvaron. Szófiából mentek: Szerdára virradó éjszaka kigyulladt a szófiai állomáson felraktározott ásványolajhordók raktára. A hordók egymás után nagy detonációkkal robbantak fel. Az oltási kísérlet eddig eredménytelenek. A bolgár fővárosban tűz nagy riadalmat okozott, mert az állomáshoz vezető városrészek is tűzveszélyben forogtak. A déli órákban a tűz még javában állt. A tüzek okozásával — mint Bulgáriában mindenütt — a macedon forradalmárok valószínűleg szándékosan próbálnak fellépni.

— Milánóba érkezett a német Himalája-expedíció. Milánói jelentés szerint a német Himalája-expedíció életben maradt tagjai Milánóba érkeztek. Vezetőjük, Schneider tanár, a társaságíróknak a következő nyilatkozatot adta: — 7899 méter magasságra jutottunk fel, mondotta. — Itt lepte meg expedíciókat a borzalmas erejű vihar, amely lehetetlen tette a feljebbjutást és expedícióink több tagjának, valamint a kísérő személyzet több tagjának halálát okozta. Az olasz tudományakörök nagy érdeklődéssel fogadták a német tudósokat, akik rövidesen folytatják útjuk Németország felé.

— Ha helyreáll a családi béke, nincs változtatás. Tudósítónk jelenti: Maksai József, a székelykeresztúri ház tulajdonos elvált felsége nevét a házassági anyakönyvben hamisított. Tettéért a törvényszék megítélte a házasság felbontását. Ennek idején 6 hónapi fogházbüntetésre ítélték. A vádlott a törvényszék ítélete ellen a táblához fellebbezett. Amíg a váltohamisítási akadémia vizsgálja a házassági anyakönyv hamisítását, a házasság felbontásától-iróasztalra vándorolt, a házastársát elhagyta. A most megtartott táblai tárgyaláson Maksai elvált felsége mentőtanúként megjelentkezett és kijelentette, hogy férje reménytelenül elhagyta. A vádlott hamisítási szándékkal, hanem jóhiszeműen írta be a házassági anyakönyvbe a felsége nevét a kérdéses válto alá. A tábla az asszony vallomását elfogadta és a vádlottat felmentette.

★ A riasztó gong. Irta: Sara Emery. Fordította: Pogány Kázmér. Henry Paxton — gyszerű, naiv átlagember, aki huszonkét évesen keresztül mindig pontosan ellátta a kötelességeit — máról-holnapra eléri vágyai netán a célját: tengeri utra küldik egyetlen utasát, egy teherhajóra. És mindjárt hogy ez megtörténik, szerencse az utjába vetődik, események sorozata történik vele. „Ne menjél túl a hatá mögött és odahaza ugyanez az út vezet vissza. A határ túloldalán csak a halál vár.” — sugja valaki az utasnak. Henry Paxton azonban nem fél a haláltól, hanem a határ túloldalán váró szerencsétlen jóakaró figyelmét még egyszer a telefonon. Henry Paxton azonban semmit, csak a szerencsétlen jóakarótól várja a szerencsét.

Itt azután egyszer
 dolgok történnek
 érdezebb álmait
 olencet út a gr
 er, aki, míg
 árta a hajó
 Mit jelen
 len kell
 tt ha
 erül
 edik
 J

ASTRA-LUX-MOZGÓ

Csütörtöktől, szeptember 20-ától

THÉD EGY EMBERFE

cimű óriási bűnügyi film fut, mely aranyéremmel lett kitüntetve

Főszerepben a világ legnagyobb színészei:

INKISINOFF és HARRY BAUR

K Ö Z G A Z D A S Á G

Közgazdasági Hírek

Gesellschaft für die Belieferung der rumänischen Beamenschaft cég elnevezés alatt a berlini törvényszéken kereskedelmi társaságot jegyezték be, amelynek célja, hogy a romániai állami tisztviselőket és nyugdíjasokat árukkal ellátása el részletfizetési alapon. Az új társaság további céljait az alábbiak között találjuk: romániai piacra védje a német ipar és kereskedelem érdekeit.

*

Uj kötszógyár Bukarestben. Phoenix S. név alatt Bukarestben új trikotázsáru gyártást kezdett. Az egymillió lejes alaptőkéből Mirea csak 250.000 lejt készpénzben jegyzett, azonkint a többi részletfizetési alapon. Az új társaság gépeit is. Az alapítók között van László Lajos, az „Ady” harisnyagyár bukaresti leányvállalatának az igazgatója is, 100.000 lejes részvényjegyzéssel.

*

Uzembe került a harmadik cinkweiss-gyár. A romániai piacon eddig csak a bukaresti „Coroana” és a budapesti érdekeltségű „Solex” gyártottak cinkoxidot. A két gyár eleinte keskeny harcban állott egymással, míg végre ez év elején megállapodásra jutottak. A megegyezés után a két gyár teljes üzemmél és igen jó rentabilitással dolgozott. Most azonban egy harmadik cinkweiss-gyár is létesült az országban. Az új gyárat a nagybányai „Phoenix” kén- és vasgyár és vegyüzem rendezte be, amely először a héten megnyitja bukaresti ipari kiállításán mutatja be az áruját. Valószínű, hogy a harmadik gyár megjelenése megváltoztatja az eddigi helyzetet és ha megegyezés nem jön létre, újabb árharc következik a cinkfehér piacon.

*

Az első romániai hócipőgyár, amely „Caucasus” név alatt létesült Bukarestben, most kezdi a gépeit és októberben megkezdheti a termelést. Terv szerint a gyár hó- és sárcipő kivül egyéb gumiarúkat is gyárt.

*

Elárvazdik Tischler Mór házát. A tragikus módon meghalt Tischler Mór kolozsvári nagyiparos és erdőbirtokos egykori vagyonának utolsó maradványa egy ház a Szentlélek utcában, amely felerészben az özvegy tulajdonában. Erre a részre most 50 ezer lej követelés miatt a Kereskedelmi Hitelintézet árverést tüzetett ki december 17-re.

*

Megint szünetel a német-román kliring. Új engedélyek iránti kérvényeket a Banca Nationala nem fogad el.

*

A temesmegyei Saravale községben levő Veszelinovic-malmot Traub Mayer brassói és Traub Jenő kolozsvári kereskedő közösen birtokolja. A társas bérletből most Traub Jenő kivált és így a malmot egyedül Traub Mayer tartja bérben.

Belföldi forgalomban is megtiltották a tisztítatlan lóhere- és lucernamag szállítását

Riadalom a magexportőrök körében — A mezőgazdasági kamarák akarják megszerezni a magkereskedelmet

Bukarest, szeptember 20.

Két héttel ezelőtt az a hír riasztotta meg a romániai lóheremagexportőröket, hogy a magyar kormány 20 százalékos kiviteli prémiummal akarja támogatni a magyar lóheremagkivitelt s így a romániai exportot az a veszély fenyegeti, hogy kiszoruljon a számára legfontosabb német piacról. Az érdekeltek exportőrök szaladtak az illetékes hatóságokhoz és kérték, hogy hasonló intézkedésekkel siessenek a romániai lóheremagkivitel védelmére, mert a német piac elvesztése nemcsak az exportőröket fogja sújtani, hanem egy igen fontos devizaszerzési lehetőség elvesztését és a termelők teljes anyagi romlását is jelentené.

Az intervenció után eltelt két hét és a várta vagy remélt segítség helyett olyan meglepetés érte a magkereskedelmet, amely méltán keltett konsternációt az érdekeltek körében. A földművelésügyi minisztérium ugyanis körrendeletet adott ki, amely szerint ezennel nemcsak az exportra szánt, hanem az országon belül szállí-

tásra kerülő lóhere- és lucernamagot a feladók kötelesek a kerületi gazdasági vizsgálóállomások által leplombált zsákokba rakni és erről igazolványt kiváltani, mert különben a vasut, amelyet ugyan csak értesítettek erről a rendelkezésről, nem veszi fel az árut. Gyakorlatilag ennek az újabb megszigorításnak semmi értelme nincsen és a jelek szerint inkább vezetőképesség jellege van, vagy pedig meg nem engedhető magánérdekek húzódnak meg mögötte eddig még ismeretlen célból.

Vannak jelek, amelyek arra mutatnak, hogy a gazdasági kamarák járták ki ezt a rendeletet, amelyek saját céljaikra akarják azt kihasználni. A gazdasági kamarák és a magkereskedelmek között már évek óta folyik a harc a lóhere körül, miután a kamarák maguknak szeretnék megszerezni az egész magkereskedelmet, azzal a jelszóval, hogy a kereskedők nem adják meg a termelőknek azokat az árakat, amelyek mellett a lóheretermelés ki-fizetődjék. A valóság azonban az, hogy a mezőgazdasági kamarák, miután költség-

vetésüket évről-évre megcsökkentették és különben sincs pénzük különféle tervbe vett akcióik lebonyolítására, így akarnak jövedelemhez jutni és miután a legtöbb kamarának van magtisztító telepe, most nagy propagandát csinálnak a falvakban és a miniszteri rendelet félremagyartásával azt hirdetik, hogy a lóherét és lucernamagot ezennel csak általuk lehet eladni.

Természetes, hogy a magkereskedelmek, amely már felkészült az idei exportüzletre, a kamarák üzleti propagandájával nemcsak a saját érdekeiket látják veszélyeztetve hanem ezt az egész fontos kiviteli üzletágat és kollektív lépéseket készülnék tenni a kormánynál a rendelet olyértelmi módosítása érdekében, hogy a magtisztító telepek címére feladott küldemények minden további eljárás nélkül szállíthatók legyenek és a vasut ne kérje se a plombált zsákokban való feladást, sem az illetékes magvizsgáló állomás ki-sérő bizonyítványát.

A francia kliringegyezmény visszaállította a bizalmat a romániai importcégek iránt

Franciaország megint hílelez a román piacnak

Bukarest, szeptember 20.

A francia-román kliringszerződés, amelynek alkalmazása szeptember 17-én kezdődött meg, általában kedvező impressziót keltett gazdasági körökben. Mint ismeretes, a szerződés megkötése előtt a Banca Nationala már helek óta nem adott ki egyetlen devizaengedélyt sem és a francia cégek, amelyeknek igen nagy könnyűségei vannak Romániában, bejelentették üzletfeleiknek, hogy kénytelenek a további áruszállítást részben, vagy egészen beszüntetni, amíg nem kapnak garanciát arra, hogy az áruk ellenértékét nem kapják meg a kikötött határidőre. Az új kliringegyezmény helyreállította a francia exportőrök és a romániai importőrök közötti üzleti kapcsolatokat és a belföldi gyárosok, valamint az importőrök, akik Franciaországból és Belgiumból szokták a nyersanyagokat és félgyártmányokat beszerezni, az utóbbi napokban ismét kaptak szállítóiaktól ajánlatokat újabb szállításokra.

Miután a fizetés körüli bizonytalanság részben megszűnt, a francia cégek megint hajlandók aránylag hosszabb lejáratú áruhitelket nyújtani romániai üzletfeleiknek és belemennek abba, hogy a számlák kiegyenlítése az áru megérkezésétől számított 120 napra és még később is történjék. Egyes szállítók annyira mennek előzékenységgükben, hogy több árut küldtek, mint amennyit rendelt tőlük és közölték vezetőikkel, hogy a többi fizetési feltételeiben, majd utólag fognak megállapodni közös megegyezéssel.

A kliringegyezmény életbeléptetésénél kapcsolatban a Banca Nationala hétfőn kezdte meg az ideiglenes számlák alapján a francia átutalások engedélyezését. Ezek az engedélyek olyan áruk fizetésére vonatkoznak, amelyek augusztus huszadika óta érkeztek az országba és október elsejéig érkezni fognak. Az augusztus huszadika előtt érkezett áruk ellenértékét az importőrök külön számlára fizetik le a Banca Nationalánál a régi kérvényükre csak alapján.

A dollár esése fellendítette a romániai autókereskedelmet

Sok amerikai autót adtak el az idén hitelben — Kinek adja át a vasut a személyfuvarozási koncessziót?

Bukarest, szeptember 20.

A megnagyobbodott Románia háboru utáni inflációs korszakának egyik legnagyobb méretű üzletága az autókereskedelm volt, amely egészen 1927-ig évről-évre fejlődött és terjeszkedett. Azután jött a krízis és ezt elsősorban az autókereskedelm érezte meg. A külföldi autógyárak romániai kirendeltségei sorra leépítettek, miután a hitelkrízis és az utána következő bankkrízis következtében a külföldi összegek jórésze odaveszett, új bevők nem voltak, viszont hitelbe nem lehetett többé eladni. Az elmúlt évben az autókereskedelm terén már akkora volt az üresség, hogy a piacról még ki-

nem vonult autókereskedelmi képviselők közös eladási irodát és raktárt terveztek a rezsiköltségek további leszorítása érdekében, miután az üzleti forgalom külön-külön számos vállalatnál az üzemi kiadásokat sem fedezte.

Szállítókörökben most azt a felvilágosítást adják, hogy ebben az évben határozott javulás mutatkozik az autópiacra. A már befejezéshez közeledő importszorban az eladások jobbak voltak, mint tavaly és (habár közben a behozatalt husz százalékkal csökkentették) az autócégek majdnem teljesen kimerítették a számukra biztosított kvótát. Ez a kvóta az idén 417.000 kiló turakocsi és 444.500 kiló

súlyu nehéz kocs (teherautó és autóbusz) volt a július-decemberi félvégre. A behozatal tulnyomórészen kompenzációval történt, ami átlag 20—25 százalékkal megdrágította az importot, ennek ellenére a kocsik ára, különösen az amerikai márkáké, a tavalyi maradt, sőt bizonyos autók nál olcsóbb lett. Ez annak tulajdonítható, hogy a dollár jelentékeny esése olcsóbbá tette az autók önköltségeit. A behozott és eladott autók tulnyomórésze éppen ezért amerikai kocs, amelynek alkatrészeit előbb Belgiumban szállították és miután ott összeállították, mint belga árut hozták be Romániába.

Az idei szezonban a legjelentősebb esemény az volt, hogy az autókereskedők megint megkezdtek a hitelben való eladásokat, ami feltétlenül hozzájárult a forgalom emeléséhez. A hitelüzletre nem utolsósorban a használt autók eladására alakult cégek erős konkurrenciája készítette az új kocsikkal kereskedő importlázakat. Különösen sok kocsit adott el hitelbe a Ford és a Renault képviselő. A példát alighanem a többi autócég is követni fogja, mert a vevők elég pontosan fizetik a részleteket és így a hitelüzlet biztató perspektívákat nyújt a következő szezonra.

Az ismét feléledő romániai autókereskedelm további fejlődésének bizonyítékaul veszik azt a tényt is, hogy a kormány engedélye alapján a francia Citroen-gyár speciális fiókot létesített Bukarestben a már meglevő képviselőiön kívül. Ez az új fiók csakis teherautókat ad el.

Nagy reményeket fűznek az autókereskedők azokhoz a tárgyalásokhoz, amelyeket a CFR folytat a vasutvonalakkal párhuzamos utak személyfuvarozási koncessziójának értékesítésére. A koncesszió ugyanis nem a vasut maga fogja kihasználni, hanem eladja. A kormány kapott is egy külföldi ajánlatot, amely szerint a Citroen- és Renault-gyárak vezetése alatt álló francia csoport hajlandó lenne a koncessziót megvenni és saját készítményű kocsikat állítana be a koncesszionált utvonalakra. Van azonban egy belföldi nehézipari csoport is, amely az amerikai General Motors és a Ford üzemei bekapcsolásával tett ajánlatot a közúti személyfuvarozás koncessziójának elnyerésére. Slăvescu pénzügyminiszter külföldi útjának ez az egyik célja. A tárgyalások mindkét csoporttal igen előrehaladt stádiumban vannak, de a kormány egyik alapfeltétele az, hogy a koncesszió tulajdonosa köteles legyen egész csomó új utvonalat építeni a meghatározott program alapján, amit a tárgyaló csoportok eddig nem voltak hajlandók elfogadni.

A Tündérújjak

régebbi évfolyamaiból egyes számok a B. L. kiadóhivatalában kaphatók.

Ennek a nagyszerű magyar kézimunka újságának régebbi számainak kiadóhivatalunk a pénz előzetes beküldése mellett a következő árakban szállítja:

5 füzet megrendelése esetén drb.-ként	20 Lei
10 " " " " " "	15 " "
20 " " " " " "	13 " "
25 vagy több füzet " " " "	11 " "

A Tündérújjak friss számai példányonként 45 — leibe kerülnek.

Ezek a régebbi példányok tehát nagyon olcsók és így a jó háziasszon, asztaláró nem hiányozza na.

Balázsfalvai panoptikum

A balázsfalvai panoptikum kikiáltója ezúttal így konferálhatja:

Itt látható Balázsfalva, az erdélyi románság régi, kulturális központja, a honnan a magyar impérium alatt élő kisebbségi románság politikai és szellemi áramlatai indultak ki.

Ez a város volt az Erdély térképén, amelyben már a magyar impérium alatt is kisebbség volt a magyarság!

Míg viszont az akkori román kisebbség innen irányíthatta lapjain, folyóiratain és a görögkatolikus papságon keresztül kisebbségben élő fajának ügyeit.

Érdekes lenne hosszabb időn keresztül, nemcsak futólag tanulmányozni a balázsfalvai görögkatolikus püspökség muzeumaiban és levéltáraiban található okmányokat, amelyek érdekes fényt vetnének a szellemre, amelyben az akkori erdélyi románság az uralkodó elem részéről részesült.

És érdekes lenne ebből a mentalitásból a jövőre nézve is megfelelő következményeket levonni.

A történetíró biztosan hatalmas anyagot szerezhetne magának Balázsfalván, a különben zajtalan életű és egyházi jelleggel felruházott erdélyi kisvárosban.

A történetírónak bőven akadna megírni valója, de annál nehezebben az újságírónak, aki a város falai között járva, nem merülhet el a mult eseményeinek kutatásába, mert az nem tartozik a hatáskörébe, hanem akarva-nemakarva, a jelennel kell foglalkoznia. A semmiképpen sem fényes és vigasztaló jelennel, a melyből alig lehet néhány élenkebb színtelést kiragadni.

Balázsfalvai politika

Balázsfalva legnagyobb politikai szenzációja hónapokkal ezelőtt az volt, hogy Kisküküllőmegye székhelyét Dicsőszentmártonból Balázsfalvára helyezték át.

A megyeszékhely áthelyezésének kérdése régi problémája ennek a kisvárosnak.

Evekkel ezelőtt, amikor ez a kérdés először szünyegre került és amikor a balázsfalvaiak mindent megmozgattak, hogy az erdélyi románság kulturális központjából politikailag is jelentős gócpontot csináljanak, akkor még jól jött volna Balázsfalvának, fellendítette volna a várost a megyeszékhely áthelyezése.

Ennek a kérdésnek a teljesítése azonban évekig tartott.

Érdekes az, hogy a nemzeti-paraszt-párti jellegű város legelőtöbb problémájának elintézése a legutóbbi liberális rezsim alatt jutott dülőre.

És csak a liberális kormány határozatát hajította végre pár hónappal ezelőtt, közvetlenül a liberális párt újbóli uralomra való jutása előtt a nemzeti-paraszt-párti rezsim.

Joggal felmerülhet az a kérdés, hogy mennyit nyert Balázsfalva a megyeszékhely áthelyezéssel?

Ez a kérdés annál is aktuálisabb, mert éppen e lap hasábjain számoltunk be arról, hogy

a kisküküllőmegyei székhelyáthelyezés egy erdélyi várost teljesen tönkretett.

És ez a város Dicsőszentmárton, a mely eddig sem örvendett a legjobb gazdasági viszonyoknak, de amely a megyeszékhely áthelyezésével, az áthelyezett állami hivatalok tisztviselőinek elköltségével a legszomorúbb gazdasági helyzetbe jutott, amelyből talán sohasem fog kivevickélni.

Egy halott város szerepel már ennek a politikai problémának a veszteséglistáján.

Azt remélhetné az ember, hogy legalább Balázsfalva nyert ezzel viszont jelentőséggben.

Ehelyett, lássuk mi a valóság:

Dicsőszentmártonból Balázsfalvára valóan áthelyeztek néhány fontos állami hivatalt. A vármegyeházát, a csendőrséget, a tanfelügyelőséget, a megyei rendőrséget az állami építészeti hivatalt, a mezőgazdasági kamarát és a főállatorvosi hivatalt.

A hivatalok áthelyezése mintegy százötven embert jelent Balázsfalvának, melynek lakossága a négyezret alig haladja csak meg.

Valódi haszna azonban nincsen a városnak ebből a megnövekedett tisztviselőszámából.

Az új tisztviselők családjai ugyanis még Dicsőszentmártonban laknak, mert a megyeszékhely visszahelyezése állandóan kísért és így a tisztviselők javarésze csak a legszükségesebb összegeket költi el új tartózkodási helyén.

A város pedig, illetve a város lakossága, közvetve már károsodik a megyeszékhely áthelyezéséből.

A városi költségvetésbe ugyanis 216 ezer lej vitték fel azon a címen, hogy ebből az újonnan kinevezett tisztviselők lakbéréhez járulnak hozzá. Ezt a külön költségvetési tételt pedig Balázsfalvának kell megfizetnie városi illetékekben.

Ennyi előny származik csak a megyeszékhely áthelyezéséből Balázsfalvának, ha ezt egyáltalán előnynek lehet nevezni...

Ami viszont a város vezetőségét illeti, ott a helyzet semmiben sem különbözik a többi erdélyi városoktól.

Itt is interimárbizottság működik és itt is a magyarság képviselője nélkül. És tegyük hozzá: itt sem hiányzik a magyarság senkinek a városvezetőségéből.

Az időközi bizottság elnöke: dr. Aldea Ilarie fiatal ügyvéd, akire panaszt nem igen lehet hallani a kisvárosban.

Humánus, megértő ember, aki mellett még három alpolgármester működik.

Balázsfalvai közgazdasági képek

Előjárónak kis seregszemlét kell csinálni Balázsfalván. Ennek a városnak csak mintegy husz százalékát alkotja a magyar kisebbség.

Körülbelül kétszáz családfőre 800-1000 lélekre lehet tenni a balázsfalvai magyarság számát, amelynek azonban csak igen kis része szellemi munkás.

A balázsfalvai magyarság legjava iparosokból, vasutasokból és elvéve néhány diplomásból, orvosból, ügyvédből áll.

A föld kicsuszott ezen a vidéken a magyarság kezéből...

A balázsfalvai kereskedők és iparosok — mert ezek is vannak néhányan — a legtöbbet a túlzott adózás következtében panaszkodnak.

A balázsfalvai adóhivatal túl lelkiismeretesen teljesíti hivatalát. Kiténtetést talán fog is ezért kapni a pénzügyminisztérium, talán ennek a minisztériumnak az évkönyveiben az is fel lesz jegyezve, hogy ennek az adóhivatalnak a kiméletlen és tulbuzgó ügynökei legutóbb egy különítménnyel, társzekerekkel valóssággal megrohmozták Türr község lakosságát, ahonnan behajthatatlan adóhátralékok miatt zsúfolt társzekerekkel távoztak, de a balázsfalvai lakosság viszont szíve legmélyén nagyon felháborodott a behajtási módszertől.

Kulturális seregszemle

Már bevezetőül, Balázsfalva jellegének rövid vázolásában említettük, hogy Balázsfalva még a magyar impérium alatt is vezető szerepet vitt az erdélyi románság életében.

Ha közelebbről vizsgáljuk ezt a kulturális tevékenységet, meg kell állapítanunk, hogy ez a szellemi vezetés a görögkatolikus püspökség irányítása alatt történt.

Ma sem változott meg a helyzet...

Balázsfalva, amely hajlékot adott az erdélyi görög katolikus püspökségnek, még évtizedekkel ezelőtt, az idők folyamán összes gazdasági és kulturális javával együtt átcsuszott a papság kezébe.

— Hát ha így van — akkor mi is tulajdonképpen a papoké Balázsfalván? — kérdezzük.

— Inkább azt kérdezzé, hogy mi nem az övék — hangzik a feltűnő válasz és kísértő magyarázatoként rögtön kiderül, hogy a görög katolikus püspökségnek hatalmas iskolái, jól felszerelt tanügyi intézményei vannak Balázsfalván, amelyek a románság egyetemének igen sok értékes vezetőjeleket ajándékoztak.

Van egy épülete a püspökségnek, a melyben leánygimnázium, tanítóképző, kereskedelmi, elemi és zárda vannak elhelyezve és amelynek felépítéséhez a pápa negyvenmillió lej segélyt nyújtott. Befejezetlenül áll viszont öt éve a balázsfalvai kúrturpalota, amely ha egyszer kész lesz, azaz ha a kormány végleg tető alá juttatja segélyével, akkor könyvtárnak, mozinak, színháznak és kultúrelőadásoknak fog otthont adni.

És ilyen körülmények között, akkor

dik. (Nem tulsok ennyi megterhelés ennek a kisvárosnak?!)

Az időközi bizottság összeállította már Balázsfalva jövőévi költségvetését, amelyet 5 millió lejben állapítottak meg.

A költségvetés nagyobb összeget irányzott elő a balázsfalvai és a megyei elhagyott utak rendbehozására. Ez a kérdés már nagyon égetővé vált.

Szó van arról is, hogy egy modernül felszerelt vágóhidat is építenek Balázsfalván. Erre a célra 300 ezer lej irányzott elő a városi költségvetés.

Sajnálatos tény azonban az, amelyen az időközi bizottságnak sürgősen segítenie kell, hogy

a balázsfalvai kisebbségi egyházak egy lej egyházi és kulturális segélyben sem részesültek.

Vajjon kinek volt érdekében a kisebbségi egyházakat jogaikból kismizni?!

És még elszomorítóbb az a tény, hogy a magyarság hivatalos érdekképviselője a Magyar Párt, amely azonban pontosan jelentkezik a választások alkalmával a voksokért, semmit sem tesz ennek a sérelemnek az orvoslása érdekében.

Hát mivel foglalkozik tulajdonképpen — kérdezzük tisztelettel — a Magyar Párt nagyabecsült balázsfalvai tagozata?

gát, ahonnan behajthatatlan adóhátralékok miatt zsúfolt társzekerekkel távoztak, de a balázsfalvai lakosság viszont szíve legmélyén nagyon felháborodott a behajtási módszertől.

Valójában meg sem lehet érteni, hogy mit várnak az adóközegek ettől a kisvárostól, amelynek kereskedői és iparosai alighogy tengődnek, ahol 4 bank van ugyan, de egyik sem fejt ki különösebb banktevékenységet, mert főleg konverziós anyaguk van.

Mit követelnek Balázsfalvától, amelynek egész gyáripára egy műmalomból, és egy román érdekltségű téglagyárból áll, míg a papság most épít leégett malma helyébe egy másikat.

Nem veszik észre az adóközegek azt sem, hogy Balázsfalva gazdasági jelentősége a gabonavásárlások szempontjából is nagyot esett, holott ez a város és Marosludas bonyolították le egykor Erdély gabonaforgalmát.

Negyven község adta el gazdasági terményeit ebben a városban, amelynek gazdasági jelentősége azonban már csak a multé.

gyar intézmények, amelyek a balázsfalvai magyarság utolsó mentővái voltak, a kórházépület, amely valamikor az Emke tulajdonába tartozott és a volt református elemi iskola még mai napig sem támadtak fel, annyi intervenció ellenére sem.

Ime néhány példa arra vonatkozólag, hogy Balázsfalva magyarsága nem aludt el, hanem dolgozik.

Néhány érdekes balázsfalvai emlék

A balázsfalvai főtérén valaki egy házat mutat nekem:

A fekete táblán fehér betűkkel ez lehetett olvasni: Dr. Maniu Gyula ügyvéd.

A fiatal román ügyvéd, aki jelentős állást töltött be, a görög katolikus püspökség jogtanácsosa volt, akkoriban is elég népszerű volt az erdélyi kisvárosban.

Maniu Gyulára azóta megharagudtak Balázsfalván. A városnak számtalan olyan problémája adódott az évek folyamán, amelyeket Maniu Gyula, mint a város egykori lakója, miniszterelnök korában egy tollvonással el tudott volna intézni. Maniu Gyulát azonban nem hatották meg az egykori idők emlékei, amelyeket pedig a kiüldöttségek nem győztek eleget kihangsúlyozni.

És Balázsfalván addig jártak hiába a kiüldöttségek Bukarestbe Maniu Gyulához hiába, amíg megharagudtak és többet feléje sem néztek.

Összement a barátság Maniu Gyula és a balázsfalvaiak között...

Lehet, hogy Maniunak van igaza. Kérdje, miket kértek. Kevesen tudják azt, hogy Balázsfalva nemcsak azért nevezetes, mert itt kezdte meg politikai karrierjét Maniu Gyula, a volt miniszterelnök, hanem azért is, mert sorsdöntő határozat született meg falai között.

Erdély egyesülésének kimondása az Okirálással 1918 december 1-én Gyulafehérváron már csak utójátéka volt annak a sokszor szenvedélyes hangú és napokig tartó tárgyalásoknak, amelyek a balázsfalvai püspökség bankjának, a „Patriá”-nak nagytermében zajlottak le és amelynek eredményeképpen az ott tanácskoztak elvben az egyesülés mellett döntöttek.

Ezt az elvi határozatot pecsételték meg Gyulafehérváron...

És ezért szerzett magának fontos helyet Balázsfalva két ország újkori történelmében...

SZENZACIÓS KÖNYV A GYÓGYÍTÓ
TUDOMÁNY CSODÁIRÓL!

Hipnózis-gyógymód a szervi és lelki betegségeknél

Írta: Dr. Völgyesi Ferenc főorvos.

A tartalomjegyzékből:

Az emberi lélek titkai és az emberi szerzet. — Óserők az emberi lélekben. — Kóruszlás és orvosi tudomány. — Tuberkulózis és hipnotizmus. — A rákbetegség. — Az idegesség gyógyítása. — Levél a lourdesi csodahelyről. — Gyomor- és bélbajok. — Mi a hipnotizmus? — „Gyógyíthatatlan” betegségek gyógyítása. — Szervi szív-bajok egyén terhesége, szülése, hipnotizmus segítségével. — Egy különös eset a hipnotikus fogyasztó és álmatlanság ellenes kurák közül. — Impotencia gyógyítása hipnózissal. — A hipnózis jelentősége szív- és asztmabetegségeknél. — Alkoholizmus gyógyítása hipnózis segítségével. — A Hipnózis és szuggestió a bibliában. — Hipnózis csodái az orvostudomány szolgálatában. — Szívnyomás, halálfelelmek, álmatlanság, szédülés, bűnöző hajlam, stb., stb., biztos gyógyítása hipnózis gyógymód után.

Mindenkinek, ki az emberi test és lélek titokzatos összefüggéseit megismerni akarja, aki „gyógyíthatatlan” betegségeire biztos gyógyulást akar találni, el kell olvasnia ezen művet.

A roppant értékes, érdekesítően megírt vaskos mű ára csak 120 lej.

Rendelje meg azonnal, mert csak pár példány áll rendelkezésre!

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában,
Brassó, Kapu-utca 56-58.

Békeelőrekvései hangoztatásával, de

Fenntartásokkal lépett be a Szovjet a Népszövetségbe

A közgyűlés nagy többsége lelkesen fogadta a szovjetdelegáció bevonulását

»A szovjetdelegátusok a nemzetközi szervezetekben is bolsevisták maradnak«, — írja a párisi Humanité

Genf, szeptember 20.

Ritka ünnepélyességgel ment végbe a keddi közgyűlés keretében a Szovjet felvétele a Népszövetségbe. Az ülésterem képe a legjelentősebb ülésekre emlékeztetett, mint amilyen az is volt, amikor a Stresemann-féle Németország vonult be. A delegációk teljes számban helyükön voltak a tribünök is szufolálásig megteltek diplomáttákkal, újságírókkal és előkelő községgel.

Fél 8 óra volt, amikor a közgyűlés többségének tapsai közepette Litvinov lépett a szónoki emelvényre. Mindenekelőtt köszönetet mondott Sandler elnöknek, majd Barthou-nak és Benesnek, mint tanácselnököknek. Ezután megmagyarázta azokat a tényeket, amelyek a Szovjetszövetséget arra az elhatározásra indították, hogy belépjen a Népszövetségbe.

— Belső társadalmi szervezettségénél és eszményénél fogva új államot képviselünk — mondotta ezután. Rendszerünk iránt a régi rendszerek mindig ellenszenvvel viselkedtek, a mi nem nehéz megérteni. Ez az ellenszenv még katonai közbelépésekben is megnyilvánult, amelyekkel megpróbálták visszaállítani nálunk a régi eltévelyedéseket. Ezért a külfölddel való kapcsolatunkat különböztetik a többi államokétól, mert joggal féltünk. Szovjet-országunk kialakulásának a korszakában voltak államférfiak, akik be akartak avatkozni a szovjetállam belső ügyeibe. Ezek az államférfiak lebecsülték a szovjetmozgalom erejét és tartósságát, aminthogy tulbecsülték saját politikai és gazdasági erejüket. A Népszövetség története, a gazdasági válság tartama és a Szovjetszövetség fejlődése azonban bebizonyították, hogy ezek az elgondolások nem voltak egyebek gyermekes álmoknál, úgyhogy a Szovjet elszigetelésére irányuló politika megszűnt és a böles politikuskok győzedelmeskedtek azok fölött, akik csak előítéletekre hallgattak s a többi államokat és népeket csak kétes forrásokból ismerték. Ezeket az embereket inkább szánalommal nézzük, abban a reményben, hogy a jövőben jobban megválogatják hírforrásaikat.

Ezután Litvinov abbéli bizodalmit fejezte ki, hogy megértéssel és pártatlansággal a szovjetkormány eredményesen közreműködhetik a Népszövetség munkájában. Ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy a szovjetkormány nem helyesli az alapokmány 11., 12. és 13. szakaszait, amelyek törvényesítik a háborút s támogatja azokat a javaslatokat, amelyek e szakaszok törlésére vonatkoznak. Fenntartással a 22. szakaszt illetően is, amely bizonyos grammatikai mandátumokat létesít, továbbá sajnálattal fejezi ki amiatt, hogy a 23. szakasz nem szövegezi le a fajok közötti egyenlőség elvét.

— Minden kétség elhárítása céljából meg kell mondanom, hogy a népek társulásának az eszméje nem összeférhetetlen a szovjetfelfogással. A szovjetszövetség keretében 13 köztársaság több mint 200 nemzetiséget egyesít. Ezeknek a nemzetiségeknek a jogegyenlősége teljes mértékben biztosítva van s a szovjetpolitikát ebben a tekintetben nemcsak barátai, hanem ellenségei is kifogástalannak ismerték el. Ily módon a szovjet államesszme nem zárja ki a más politikai és gazdasági jellegű államokkal való egyetértést és együttműködést a közös célok elérése érdekében. Ennek elfeltétele persze az, hogy minden egyes állam megőrizhesse sajátosságait s ne avatkozzék bele a többi államok belügyeibe. A szovjetállamhoz intézett meghívást mi ennek az elvnek az elismeréseként tekintjük. Ezáltal Szovjetország a Népszövetségbe való belépése pillanatában kijelentheti, hogy továbbra is fenntartja társadalmi, politikai és gazdasági rendszerét s nem mond le sajátosságai egyikéről sem.

A továbbiakban Litvinov rámutatott arra, hogy a szovjetkormány sohasem tagadta meg a közreműködést, valahányszor a béke megszüntetéséről volt szó.

— Számunkra a háboru már holnap veszélyt jelent. Ezzel szemben nem történt meg minden az elkerülésére. Mostantól kezdve erőiesen neki kell látnunk a háboru megelőzésé munkájának, hogy elálljuk az utját mindazoknak, akik Európá és Ázsia térképét karddal akarják megváltoztatni. Új elhatározással és új erővel kell elérnünk a kívánt eredményt. Amint a legutóbbi háboru bebizonyította, a háboru csak szenvedést hozhat mindenki számára. Rádásul igazságot sem hoz, mert minden új békeszerződés magában hordja más háboru csiráját.

— Távol áll tőlem, hogy lebecsüljem a Népszövetségnek a béke érdekében való cselekvő eszközeit. Tudom, hogy nem áll módjában megszüntetni a háborút, de ha erős az akara-

ta, sokat tehet a háborus esélyek csökkentésére. A cél nemes és tiszteletreméltó. Kiszámíthatatlan előnyöket hozhat nekünk.

— Szovjetszövetség a maga 170 millió lakosságával békebiztosító erő. Mindig emlékeztünkben fogjuk tartani a mai napot, mint a mely tiszteletreméltó helyet foglal el a Népszövetség évkönyveiben.

Litvinov angolnyelvű beszédének franciára való lefordítása majdnem egy órát vett igénybe s az ülést Sandler elnök csak azután rekesztette be.

A közgyűlésről távozó orosz küldöttséget nagy tömeg várta. Nem került sor ellenséges tüntetésre, hanem Litvinovot és munkatársait inkább ünnepelték.

A FELVÉTEL VISSZHANGJA

A párisi sajtó vegyes érzelmekekkel tekint a Népszövetség jövőbeni működésére és általában megállapítja, hogy Franciaország csak külpolitikai kényszer hatása alatt vonta be Oroszországot a Népszövetségbe.

Nagy feltűnést kelt a kommunista Humanitének Szovjetország belépésével kapcsolatos cikke, amely kiemeli, hogy a szovjetmegbízottak a nemzetközi szervezetekben is igazi bolsevisták maradnak.

BARTHOU ELHAGYTA GENFET

Barthou francia külügyminiszter szerdán este felé Párisba utazott, ahonnan csak a jövő héten tér vissza Genfbe.

Súlyos konfliktus támadt a fővárosi újságírók és a bukaresti lengyel követ között

Bukarest, szeptember 20.

Nem mindennapi érdekességű konfliktus támadt a bukaresti lengyel követ és a bukaresti külpolitikai újságírók között. Arczewski ki, melyben súlyos szavakkal illeti a román sajtó kommentárjait Beck lengyel külügyminiszter genfi beszédével kapcsolatban.

A román külpolitikai újságírók egyesülete ebben az ügyben kedden gyűlést tartott és a következő határozatot hozta nyilvánosságra: „A bukaresti külpolitikai újságírók egyesü-

lete nem akarja semmivel sem befolyásolni Románia külpolitikai akcióját, ezért pillanatnyilag tartózkodik minden megjegyzéstől, melyet a bukaresti lengyel meghatalmazott miniszter szeptember tizenötödiki nyilatkozatához fűz.

„Nem hallgathatjuk el azonban, hogy legnagyobb erővel ne tiltakozzunk a lengyel követ kijelentései ellen, melyek nyílt beavatkozást jelentenek Románia belügyébe és sértést a román sajtó címére. Ezt a sértést visszautasítjuk.”

Ez aztán „kedélyes fogház”

Betörő és börtönőr estéről-estére együttjártak ki egy kis lumpolásra

Érdekes fogás egy brailai razzian

Braila, szeptember 20

Kedden éjszaka a rendőrség nagy razziat rendezett Braila külvárosában. A hajszá során a detektívek egyik rossz hírű kocsmában többtagu mulatozó társaságra találtak.

Amikor a holtrészeg embereket leigazoltatták, kiderült, hogy a társaság egyik tagja Petcu Alexandru, közismert többszörösen büntetett betörő, a brailai fegyház jelenlegi foglya, míg a mellette békés közelségben és egyformán elázott

állapotban ülő egyén, Ion Ierescuval, a brailai börtön egyik őrével azonos.

A kocsmá tulajdonosa elmondotta, hogy a betörő és a fogházőr hónapok óta majdnem minden este együtt szöktek ki a fogházból, néha reggelig mulattak és előfordult az is, hogy a részeg fogházőrt, a valamivel józanabb betörő támogatta „haza”.

A fogházőrt letartóztatták és vizsgálatot indítottak ellene, a betörőt visszavitték a fogházba.

A kolozsmegyei köztisztviselői nyelvvizsga 170 „diákja” közül csak husz akadt, aki nem bírta kielégítően az állam nyelvét

Még a vízművek ideiglenesen alkalmazott közműveseinek is vizsgára kelleni állaniuk

Kolozsvár, szeptember 20.

A városi és vármegyei köztisztviselők nyelvvizsgáztatása Kolozsváron befejeződött. A kiadott hivatalos tájékoztatás szerint összesen 170 embernek kellett vizsgára állania, ez a 170 ember azonban távolról sem mind köztisztviselő. A vizsgázók közé kerültek, amint már említettük is, a tüzelők és a tüzelőszolgálat alkalmazottai, a villamos és vízművek műszaki alkalmazottai, sőt még azok a közművesek is, akiket a vízműveknél csak ideiglenes jelleggel alkalmaztak, arra az időre, amíg munkájuk tart. Ezeket leszámítva, az egész nagy Kolozsmegyeben a kisebbségi tisztviselők száma mindössze alig 100-ra rug.

Ugy hisszük, éppen eléggé beszédes ez a szám.

A vizsgáztató bizottság is elkészült az „osztályozással” s ennek az osztályozásnak az

eredménye még beszédesebb. Kiderült, hogy a vizsgára állott 170 ember közül mindössze 20 olyan akadt, aki az állam nyelvét nem bírta kielégítően.

Tehát alig 11,7 százalék. Ez természetesen csak a vizsgáztató bizottság megállapítása, mert a végső döntés joga a belügyminiszter kezében van. Az elbukottak sorsa tehát már csak azért is bizonytalan, mert a vizsgán átmentek sorsa sem tekinthető bebiztosítottak. azzal, hogy sikerült megfelelniük. Hir szerint Dreganu polgármester olyan értelmű felterjesztéssel él a belügyminiszterhez, hogy hagyja meg állásaikban a vizsgán elbukottakat is, legalább ideiglenesen, hogy alkalmuk legyen kielégítően elsajátítani a román nyelvet. A többiek, a vizsgán megfelelték állásukat biztosítottak tartja a polgármester, hiszen ha ezeket is kiostálják, akkor vajon miért tanuljanak meg a kisebbségiek románul?

Az ügyvédjelölt és a pápai prelátus harca

Kolozsvár, szeptember 20

Érdekes rágalmozási és becsületsértési pert tárgyalt szerdán a kolozsvári járásbíró g. Klumák István ügyvédjelölt volt, aki annakidején bizonyos szolgálatakat tett a kolozsvári plébánián Hirschler József pápai prelátusnak s ezért többet igényelt, mint amennyi jár volna neki. A vita perre került és a törvényszék visszautasította az ügyvédjelölt követelését. Klumák később mindenütt azt hangoztatta, hogy Hirschler József plébános, pápai prelátus hamis vallomást tett s ezért vesztette el ő a pert. Kijelentései híre természetesen eljutottak Hirschler füléig is s így most már rágalmozási per is lett a dologból.

A járásbírósaági tárgyaláson Klumák fenntartotta állítását s kérte a bizonyítás elrendelését. A bíróság azonban nem adott helyet a kérésnek s az ügyvédjelöltet 3 ezer lej fő, 2 ezer lej mellékbüntetésre és 5 ezer lej ügyvédi költség megfizetésére kötelezte.

Ki a felelős a szakálházai vasúti szerencsétlenségért

Temesvár, szeptember 20

A szakálházai, halálos áldozatot követelő és több százezer lej kárt okozó vasúti szerencsétlenség ügyében befejeződött a vizsgálat. Az ügyben a Marzescu rendtörvényi intézkedései alapján gyorsított eljárást alkalmaznak és így a vádlottak rövid idő alatt a bíróság elé kerülnek. A vizsgálat során megállapították, hogy a katasztrófaért felelős az állomás egész személyzete.

Az ügyész hat vasúti alkalmazott ellen — eleusorban Radavan Petru váltóór, Colojarn Joan állomásfőnök, másodszorban pedig 4 vasúti tisztviselő ellen — tartja fenn a vádat.

Svájc népszavazáson dönt: kilép, vagy tovább is tagja marad a Népszövetségnek?

Genf, szeptember 21.

Szovjetország bevonulása a Népszövetségbe a svájci közvéleményben erős hullámot vert fel. Svájc semmiképpen nem akar a döntésbe belenyugodni. A kormány állítólag értésére adta Litvinovnak, hogy a Szovjet ne tartson állandó bizottságot Genfben.

Párisban tudni vélik, hogy Svájc a történelem miatt kilép a Népszövetségből. A baloldali lapok szerint a svájci kormány népszavazást rendel el és ennek alapján dönt az ország magatartásáról.

LEGUJABB

AZ OSZTRAK KORMÁNY

elrendelte Deutsch Gyula, König és Heinz ismert szocialista vezérek vagyonának elkobzását.

A MAI NÉPSZÖVETSÉG

tanácsulésen megjelentek a tanács új tagjai: Litvinov, Tefvik Rüzsdí bej és Riva, Csillo képviselője Benes üdvözlötte őket. Litvinov válaszában kijelentette, hogy Oroszországnak az a törekvése, hogy baráti kapcsolatot tartson fel a Népszövetség minden tagállamával. Barthou elparentálta Curie asszonyt A tanács a Bolívia-Peru között fennálló konfliktus ügyét nem kívánta elvitatni. E' adónak Mexikó kérdéséről nem volt szó.

A ROMÁN KORMÁNY KERESEKEDelmi tárgyalások megkezdésénél megkezdődtek. A magyar delegáció visszautazott Budapestre. Szeptember végén újra Bukarestbe jönnek a tárgyalások befejezésére.

NEWYORKI JELENTÉS SZERINT vezető körökben úgy tudják, hogy Rooseveltnél közvetíteni szándékszik a sztrájkoló és munkaadók között. Más jelentések arról adnak hírt, hogy Ujanglában több gyár beszüntette a munkát. A karhatalommal több helyen összeütközések voltak. A sztrájkolókat száma meghaladja a 400 ezert.

NEM VÉGLEGES AZ ÉRETTSÉGI BIZOTTSÁGOK ÖSSZEÁLLITÁSA

A közoktatásiügyi miniszterium közleményt adott ki, hogy az érettségi bizottságok szerdával kezdettől összeállításra még nem végleges. A szerdai nap folyamán változtatásokat eszközölnek. A végleges összeállítást csütörtök reggel hozzák nyilvánosságra.

A lej külföldön

Bécs. 3.11—3.15. Budapest és Berlinben nincs jegyezve. London 495. Prága 17.85—18.15.

SPORT

Vasárnap startol a Nemzeti Bajnokság B-csoportja

Az őszi forduló sorsolása

Bukarest, szeptember 20.

A Nemzeti Bajnokság B-csoportja vasárnap kezdi meg az őszi forduló mérkőzéseit. A sorsolást megejtette a Nemzeti Bajnokság bizottsága. A következő sorrendben kerülnek össze az ellenfelek:

Szeptember 23

I. CSOPORT:
Brassó: ACFR—Prahova. Bukarest: Brasovia—Macabi. Plojest: Tricolor—Elpis.

II. CSOPORT:
Krajova: TAC—Rovine Grivica. Arad: UDR—AAC. Lugos: Jiul—Vulturii Textila.

III. CSOPORT:
Szatmár: Phoenix—Olympia CFR. Beszterce: CFR—Kerámika. Nagybánya: Tricolor—Törekvés.

IV. CSOPORT:
Nagyszeben: Soimii—Mures. Gyulafehérvár: NSE—Unirea. Dicsőszentmárton: Sticla—Vitrometan.

V. CSOPORT:
Csernovic: Jahn—Sporting. Bacau: Stadiul Bacaoan—Dacia Unirea.

Szeptember 30

I. CSOPORT:
Brassó: Brasovia—ACFR. Konstanca: Prahova—Elpis.

II. CSOPORT:
Arad: TAC—AAC. Resica: UDR—Vulturii Textila. Krajova: Rovine Grivica—Jiul.

III. CSOPORT:
Kolozsvár: Phoenix—CFR. Szatmár: Tricolor—Olympia CFR. Beszterce: Kerámika—Törekvés.

IV. CSOPORT:
Nagyszeben: Soimii—Sticla. Marosvásárhely: Mures—NSE. Medgyes: Unirea—Vitrometan.

V. CSOPORT:
Csernovic: Jahn—Stadiul Bacaoan. Kiselev: Sporting Textila. MB. Braila: DVA—Dacia Unirea.

Október 7

I. CSOPORT:
Brassó: Brasovia—Tricolor. Konstanca: ACFR—Elpis. Plojest: Prahova—Macabi.

II. CSOPORT:
Temesvár: TAC—Jiul. Resica: UDR—Rovine Grivica. Arad: Vulturii—Textila—AAC.

III. CSOPORT:
Nagyvárad: Phoenix—Törekvés. Nagybánya: Tricolor—Kerámika.

IV. CSOPORT:
Nagyszeben: Soimii—NSE. Medgyes: Mures—Vitrometan. Dicsőszentmárton: Sticla—Unirea.

V. CSOPORT:
Jasi: Jahn—Textila MV. Braila: Sporting—Dacia Unirea. Galac: Stadiul Bacaoan—DVA.

Október 14

I. CSOPORT:
Brassó: Brasovia—Elpis. Bukarest: ACFR—Macabi. Plojest: Prahova—Tricolor.

II. CSOPORT:
Resica: TAC—UDR. Lugos: Rovine Grivica—Vulturii Textila. Petrosény: Jiul—AAC.

III. CSOPORT:
Nagybánya: Phoenix—Tricolor. Nagyvárad: CFR—Törekvés. Szatmár: Kerámika—Olympia CFR.

IV. CSOPORT:
Gyulafehérvár: Soimii—Unirea. Dicsőszentmárton: Mures—Sticla. Nagyszeben: NSE—Vitrometan.

V. CSOPORT:
Galac: Jahn—DVA. Bacau: Sporting—Stadiul Bacaoan. Jasi: Textila MV—Dacia Unirea.

Október 21

I. CSOPORT:
Brassó: ACFR—Tricolor. Plojest: Brasovia—Prahova. Konstanca: Macabi—Elpis.

II. CSOPORT:
Lugos: TAC—Vulturii Textila. Petrosény: UDR—Jiul. Krajova: Rovine Grivica—AAC.

III. CSOPORT:
Nagyvárad: Olympia CFR—Törekvés. Nagybánya: Phoenix—Kerámika.

IV. CSOPORT:
Medgyes: Soimii—Vitrometan. Marosvásárhely: Mures—Unirea. Nagyszeben: NSE—Sticla.

V. CSOPORT:
Braila: Jahn—Dacia Unirea. Kiselev: Sporting—DVA. Jasi: Textila MV—Stadiul Bacaoan.

Október 28

Plojest: Tricolor—Macabi.

Kolozsvár: CFR—Tricolor.

Galac: Textila MV—DVA.

November 11

Kolozsvár: CFR—Olympia CFR.

Elutasították a TAC óvását a vasárnapi nagyszebeni mérkőzés ügyében, azon a címen, hogy a temesvári egyesület nem tette le az óvásdíjat.

A Ferencvárosi Kézilabda Szövetség két mérkőzést októberben az Universitate-val és NAC-al. Már meg is kapta a beutazási engedélyt a budapesti csapat — írja a kolozsvári Új Kelet.

1. CSOPORT:

3. CSOPORT:

5. CSOPORT:

3. CSOPORT:

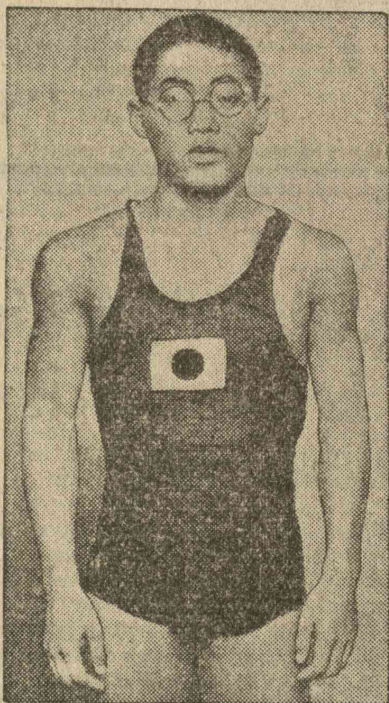
MEDGYES

Medgyesi MTE—Unirea Segesvár 7:0 (1 0).

NEWYORK

All Stars—Kladno 3:2 (2:1). A cseh-szlovák csapat első veresége amerikai túráján.

Uszás

Makino japán uszóbajnok, aki a tókioi főiskolás versenyen 10 p. 01.2 mp.-el megjavította saját 800 méteres világrekordját. (Régi rekord 10 p. 08.4 mp. A második Negami 10 p. 08.4 mp.-es ideje is jobb a régi rekordnál.)

A székelyudvarhelyi Kolping atlétikai versenyének eredményei és — hiányosságai

Székelyudvarhely, szept. 20.

Az erdélyi Kolping Legényegyletek atlétái Székelyudvarhelyen gyűltek össze, hogy megmérkőzzenek a kolozsváriak által kitűzött vándorserlegért, melyet végeredményben az udvarhelyiek nyertek. A versenyeket megzavarta a gyenge rendezés, a pontatlan időmérés és az egyletek közötti sajnálatosan elfajult versengés. A brassói versenyzők meg is óvták a versenyt. Az eredmények — melyek hitelességéhez szó férne — a következők:

100 m.: 1. Ruck Brassói Kolping 11.1 mp. (?) 2. Drocsa Csikszerepai Kolping 11.1 mp. 3. Orosz Udvarhelyi Kolping 11.2 mp. (Megjegyezzük, hogy Kovács, az ország legjobb rövidtávfutója 11.2 mp. alatt nyerte a 100 métert a kitűnő petrosényi pályán. Ennél a számmal például a két futókapu között futották le a távot — a futballpályán.) 400 m.: 1. Orosz U. K. 2. Ruck B. K. 3. Cik UK. Állóstartal indították a mezőnyt, holott csak 800 méteren felüli távra indítanak így. 1500 m.: 1. Miklós UK 5 p. 43 mp. 2. Ruck BK 5 p. 43 mp. 3. Fekete BK. 110 gát: 1. Kovács UK. 2. Herbert BK 18.2 mp. Először 16.1 mp.-t mértek! Kilenek gát helyett csak hét volt a pályán! 5000 m.: 1. Szállassy BK 16 p. 05 mp. 2. Henter BK 16 p. 52 mp. 3. Aranyossy BK 16 p. 58 mp. Itt is vagy a pálya lehetett rövidebb, vagy az időmérés hibás. Magasugrás: 1. Herberth 1.53 cm. BK. 2. Drocsa 1.48 cm. CSK. 3. Jakab 1.45 cm. UK. Távol: 1. Gál 566 cm. CSK. 2. Herberth 556 cm. BK. 3. Orosz 543 cm. UK. Rud: 1. Drocsa 280 cm. CSK. 2. Miklós 270 cm. UK. 3. Gál 260 cm. CSK. Gerely: 1. Váry 47.92 m. UK. 2. Gál 42.19 m. CSK. 3. Herberth 41.89 m. BK. Súly: 1. Deák 10.93 m. UK. 2. Bogdán 10.48 m. BK. 3. Herberth 10.17 m. BK. Diszkosz: 1. Váry 36.40 m. UK. 2. Ferencz 30.41 m. UK. 3. Bogdán 30.34 m. BK.

Tenisz

Tilden legyőzte Cochet a lyoni nemzetközi profi verseny döntőjében 3:6, 6:3, 7:5, 6:4 arányban.

Szerkesztői üzenetek

14162. A huzást bizonytalan időre elhalasztották. Sziveskedjék a lapot figyelmesen átnézni, a közeljövőben megjelenik az erre vonatkozó hirdetmény.

Sch. J., Fogaras. A bankkérdéshez szinte nap-nap mellett kapunk hozzászólást, sőt javaslatokat is. Sajnos a javaslatokat hiába hozzuk nyilvánosságra. A kormány nem lapvéleményeken indul el. Így — meghallgatás nélkül — ezek a javaslatok csak felesleges izgalmakat okozhatnak.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-e'adás

Hidraulikus olajpompák és egy 21. „Ganz”-hengerek keresek vételre. Eladók 50 HP. indikált félstabil gőzgépet. Követitőket díjazom. Ing. Elias Győző, Timișoara IV. Bulev. Duca 27. 14337

Jómenetű mozit bérbe vagy megvételre keresek. Cim: Lengyel Endre, Simleul Silvaniei.

Eladó ház Brassó, Középutca 19. szám. Bővebbet ugyanott. 14856

Állást nver

Keresek fűzőkészítőnőt, ki önállóan dolgozik. Cim: 14689. szám alatt a brassói kiadóban.

Házasság

Intelligens családok gyermekei közreműködésével szerencsés házasságot köthetnek módszerem, diszkrét és egyéni. Komoly érdeklődésre díjtalanul válaszolok. Jurasákné, Oradea, Regele Ferdinánd 7. 14395

Könyvek

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE. Krbeke kitűnő munkája alapján a leggyorsabb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel. Ara félévesen kötésben 40 lej.

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától. Brassó. Kapu-utca 56—58, az udvarban.

Esküvőnk napján..

bevallotta az uram..

Sose fogom elfelejteni, hogy mily öröm töltött el, amikor világos lett előttem, hogy férjem szerelmét először friss, finom, fehér bőröm és teintem rózsás szépsége váltotta ki. Alig egy pár hónappal korábban arcborítóm durva és kitágult pórusok és mitesszerek által egészen rut volt. És aztán leírhatatlanul szép, új arcborítóm lett a fehér zsirtalan Tokalon Crème, ez a híres párisi crème mindennapi használata által. Ez fehérit, erősít és összehúz és a bőrre teljesen ártalmatlan. Meg vagyok győződve, hogy a fehér, zsirtalan Tokalon Crème minden nőnek segít meghódítani a férfi szívét.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban. Új, mérsékelt árak: Tokalon Crème, fehér 50 lejtől, Tokalon Crème bőrtápszer, rózsaszínű 60 lejtől. București I. Strada Zorilor 2.

Bérműz

Brassó szívében évi 410.000 lej jövedelemmel olcsón eladó. — Bővebbet „Saxonia” hirdetési iroda, Brassó, Kolostor-utca 14.

Biri neni

szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvostálya.

Küzdelem néplink egészségéért

Dr. VENDE JÁNOS tanársegéd.

A nemi betegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés 60 Lej

Dr. FÖLDES LAJOS főorvos.

A női betegségekről

Megelőzés, védekezés Hasznos tudnivalók egészséges és beteg nőknek!

Ara 102 lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Vidékre való szállításnál portót felszámítunk.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvostályában. Kérje díjtalan árajegyzékeinket

Mérséges társadalommal tudatjuk, hogy a mindnyáunk által nagyon szeretett jó neve, anyja, anyós, nagyné, sógor, nő és rokon

Lőser Lajosné

szül. Maticsek Josefina

életének 84-ik, özvegyiségének 36-ik évében t. hó 19-én rövid, súlyos szenvedés után nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

Szeretett halottunk hült tetemét t. hó 21-én d. u. 5 órakor fogjuk a bolonyai római kat. temető halottas házából az ott levő családi sírba örök nyugalomra helyezni.

Lelkiudvéért az engesztelő szentmisé-áldozat t. hó 22-én reggel 1/3 órakor lesz az egek Úrának bemutatva

Adj Urak örök nyugalmat neki!

Brassó, 1934. szeptember 19.

Richlovits Antal és családja.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.-T. Brassó.